

سیفاته دہروونیه‌کانی بانگخواز

منتدی اقرأ الشقانی

www.igra.ahlamontada.com

نووسینی

عبدالله ناصح علوان

ماموستای دیراساتی ئیسلامیی له
زانکووی مه‌لیک عه‌بدولعه‌زیز له جه‌دده

وه‌رگیترانی
قاسم سه‌لام

سیفاته دہروونیه کانی بانگخواز

نووسینی

عبدالله ناصح علوان

ماموستای دیراساتی نیسلامی له زانکۆی مهلیک عبدالعزیز له جەدده

وهرگیرانی

قاسم سهلام

ئینستیتیوتی بانگخوازن

بیشه‌کی وه‌رگیر

سوپاس و ستایش بۆ خوای په‌روه‌ردگارو، دروودو سه‌لات و سه‌لام له‌سه‌ر گیانی پیغه‌مبه‌ری خۆشه‌ویست صلی الله علیه وسلم..

به‌نده وه‌ک نه‌ندامیتیکی به‌شی گه‌نجانی نینستتیوتی بانگخوازن له‌ نووسیگی همولێر، به‌ نه‌رکی سه‌رشانی خۆم زانی وه‌ک یه‌کی له‌ چالاکیه‌کانی به‌شه‌که‌مان هه‌لسم به‌ وه‌رگیرانی نمو نامیلکه‌یه، که پێم وایه له‌گه‌ڵ نه‌وه‌ی بابه‌ته‌کانی زۆر کورت و پوختن، به‌لام سوودیکی زۆر ده‌گه‌یه‌نی به‌ پشتیوانی خوای کاربه‌جی، ده‌مه‌وی نه‌وه بلێم: هه‌ولم داوه زۆر پشت نه‌به‌ستم به‌ وه‌رگیرانی ده‌قاو ده‌قی وشه‌کان، چونکه‌ شاره‌زایانی زمان نه‌وه ده‌زانن که هه‌ندی جار بۆ وه‌رگیرانی وشه‌یه‌کی عه‌ره‌بی ره‌نگه پێویستت به‌دانانی دوو وشه‌ی کوردی هه‌بی له‌ شوێنیدا، بۆ نه‌وه‌ی بتوانی به‌چاکی نمو په‌یامه‌ی که دانه‌ری کتێبه‌که ده‌یه‌وی بگه‌یه‌نری، نه‌مه له‌لایه‌ک، له‌لایه‌کی دیکه‌وه ره‌نگه هه‌ندی جار هه‌ندی شت پێویستت به‌وه نه‌کا دووباره بکریته‌وه هه‌ولم داوه نه‌گه‌ر لاشی نه‌به‌م زۆر به‌ گوشراوی بیهێنم، بۆ کردنه کوردی نایه‌ته‌کانیش پشتم به‌ (پوخته‌ی ته‌فسیری قوربان) به‌ستوه.

له‌ کۆتاییدا زۆر سوپاسی م. (سیروان کاکه‌ أحمد) ده‌که‌م به‌ریرسی به‌شی گه‌نجانی نینستتیوتی بانگخوازن، که هه‌میشه بۆ نه‌م کاره‌و هه‌ر کارێکی دیکه‌ی دینی و دونه‌ییم پالپشتیکی به‌هێزم سووه، وه‌ دوا‌ی وه‌رگیران و ناماده‌کردنیشی له‌لایه‌ن به‌نده، له‌گه‌ڵ سه‌رقالی زۆریشی دووباره زۆر به‌ وردی پێیدا چۆته‌وه، هه‌م له‌ رووی

وه رگپرانموه، هدم له پرووی تایپ کردنموه، خوای پهروهردگار به باشتین شیوه
پاداشتی بداتموه و دهست به تمه نیهوه بگری.

داواکارم له خوای به خشمرو بهزهیی نهم کاره و هدر کاریکی دیکهم تنها بۆ نهو
بی، و، چاو له هه لهو کهم و کورپه کاتم بیوشی و کاره کهم لی قبوون بکات و بیکاته
تیشووی دوا ی مردنم...

قاسم

۲۰۱۶/۱۱/۵

همولیر

پیشہ کی دانہر

الحمد لله رب العالمين وفضل الصلاة واتم التسليم على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين، وعلى دعاة الحق، وقادة الخير بإحسان إلى يوم الدين... وبعد.

نہمہ کتیبی پینجہمہ لہ زنجیرہ کتیبہ کانی قوتابخانہی بانگخوازن: (مدرسة الدعاء)، لہ ژیر ناوو نیشانی سیفاته دہروونیه کانی بانگخواز، (صفات الداعية النفسية).

پیشکشی شیوهی دہکمہ "برایان و خوشکانی بانگخواز" بہ لکو بیئتہ گہیانندی بانگموازی نیسلام، وہ بیئتہ هاندانیتک لہ هہ لگرتنی نمو په یامہ خواہیہ بۆ هہ موو دونیا، وہ خوا لہ گہل پاریزکاران و چاکہ کارانداہ.

ریخوشکردن

خوشك و برای بانگخوازا پاش نهوهی گهورهیی نهم بانگهوازته زانی بهسهر بانگهوازه کانی دیکه، وه پاش نهوهی زانیت که نهم بانگهوازه پیویسته رابگهیه نریّ له ژیانی نینسان، وه پاش نهوهی ریّزو پیگهیی بانگخوازته زانی لای خواو لای خه لک، نهمه وات لسیّ ده کات شتیکی دیکه به پیویسته نه زانی لهوهی که زانیاریت هه بیّ دهربارهی نهو بنچینه دهروونیانهی که پیویسته له کهسی بانگخوازا هه بن، بۆ پیگه یاندن و بنیاتنانی کهسی بانگخواز، وه بۆ ناماده کردنی زانیان، بۆ نهوهی پیّی وه سف بکریّ، وه خۆی به چاکترینی نهو سیفاته دهروونیانه برازی نیتتهوه، بۆ نهوهی بانگخوازی حهق بیّ و خه لک لیتی سوودمهند بن، وه خه لکی به ریّنماییه کانی کاریگهر بن، وه به دهوری گهورهیی خۆی هه لسیّ که بریتیه له چاکسازی و گۆرانکاری، وه پرگار کردن و ریّنمویی خه لک و کۆمه لگا.

به لام نایا نهو سیفه ته دهروونیانه چین که هه رکاتی بانگخوازان خویان پیّ پازانده وه نهوه له گۆره پانه کانی بانگخوازی و تیکۆشان و شهید بوون هه رگیز سلّ نابنه وه تووشی بیّ تاقه تی و رهش بیّی نابن!!!

وای ده بینم که نهو بنچینه لهسهر چند بناغیه ک ریک ده خریت:

نیمان

به دلتیاییهوه نهوه زانراوه که ههرکاتی نیمان به خوای تاکو تهنها چوهه ناو دهر وونی نینسان، وه له گهل دلتا تیکهل بوو دلی نینسانی پی کرایهوه، نه مه یه کهم چه کیکه که کهسی بانگخواز خوی پی چه کدار ده کات بو بهره نگاریونهوه و مملانی کردن له گهل قوناغه کانی ژیان به خۆشی و ناخۆشیه کانیهوه، وه نه نیمانه یه کهم چه کیکه به کاری دههینی بو سهنگهر گرتن له دژی فریودهره کانی دنیا، جا چ نه گهر هاتوو بانگخواز له حالتهی ژیر دهستهیی دابوو، یاخود نازاد بوو، له هیرش بردندا بی، یاخود له بهرگری، له حالتهی سهرکهوتن دابی یا له تاقیکردنهوه دابی، به بی بوونی چه کی نیمان هه موو چه که کانی دی پووچ و به تالن، وه هه موو خو ناماده کردنه کانی دیکه به تالن، وه هه موو زادو زه خیره یه کی دیکه پووچ و به تاله به بی بوونی نیمان.

* مه به استمان له نیمان نهویه: بانگخواز له ناخی خۆیدا باوه ری وابی که نه جهله کان به دهستی خوان، وه نهوهی تووشی ده بی له بهر نهوه نییه که هه لهی کردوو، وه نهوهی هه لهی لی ده کات له بهر نهوه نییه تووشی بووه، وه نه گهر هه موو نوممت کۆ ببنهوه بو نهوهی سوودیکی پی بگه یه نن ناتوانن سوودی پی بگه یه نن تهنها مه گهر بهو شتهی که خوا بو ی نووسیوه، وه به پیچه وانه وه نه گهر هه موو کۆ ببنهوه بو نهوهی زهره ریکی لی بدن ناتوانن شو زهره ری پی بگه یه نن تهنها بهو شته نه بی که خوا بو ی نووسیوه.

وه پیوتسته نیماندار هه همیشه چاوی له سهر نهو نایه ته موباره که بی که خوای په ره ردگار ده فه رموی: ﴿قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ ٥١ التوبة. واته: (نهی موحه مه د صلی

الله علیه وسلم) بلی: هیچمان تروش نابی بیجگه لهوهی که خوا نووسیویه تی بۆمان، خوا پشتیوانی نیتیه، وه پرواداران با تنها پشت به خوا بههستن. وه همرو بهیانیان و نیواران نه مه بلتتهوه، بهبیری خۆی بینیتتهوه که خوی گهوره ده فهرموئ: ﴿... فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾ (۲۱) * الأعراف. نجا کاتیک ماوهی مردن بیان سزاکه بیان هات ساتیک دوا ناکهون، وه پیشیش ناخرتن.

بهو باوهپه، وه بهم هسته، نیماندار پرگاری ده بی له ترسو بیم و بی جورته تی، وه خۆی ده پازینیتتهوه به صبر گرتن و نازابه تی و ده ست پیشخه ری، له قولایی دلپه وه هاوار ده کات وه ک نهو هاوار کردنه ی پیشهوا عملی خوا لیتی پازی بی کاتی که سه نگه ری له دوژمنانی ده گرت ده یگوت:

أَيُّ يَوْمِي مِنَ الْمَوْتِ أَفْرَ ... يَوْمٌ لَا يَقْدِرُ أَمْ يَوْمٌ قُدِرَ
يَوْمٌ لَا يَقْدِرُ لَا أَرْهَبُهُ ... وَمَنْ الْمَقْدُورُ لَا يَنْجُو الْحَذَرُ

چ رۆژنیکه له مردن هه لیم؟ نهو رۆژه ی قه ده ر نه بووه، یاخود قه ده ر بسوه، نه گه ر قه ده ر نه بووی (بهرم) هه لئایه م، خۆ نه گه ر قه ده ریش (قه ده ری خوا نووسیبتی بمرم) نهوا ووریا بوون و ناگا له خۆبوون پرگارم ناکات (له مردن).

* ههروه ها مه به ستمان له نیمان تهویه: نیماندار له ناخی دلپه وه باوه پری وابی که رزق و رۆزیه کان هه مووی به ده ست خوان، وه هه ر شتی که خوا بیهوی پیسی بدا که س ناتوانی نهو شته ی لی قه ده غه بکات، وه هه ر شتیکی خوا لیتی بگرتته وه له توانای که س نییه نهو شته ی پی بیه خشی، وه نهوه ی بو ته قه دیر کراوه که ده بی بیجوی هه ر ده یجوی، وه هیچ نه فسیک نامری تاوه کو نهو رزق و رۆزی نه جه له می بو ی دیاری کراوه وه ری نه گری و به سه ری نه با، وه پیورسته له سه ر نیماندار که

چاوه کانی له سهر نمو نایه ته موباره که بی که ده فرموی: ﴿إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا﴾ (الإسراء، واته: بهراستی پهروه ردگارت رزق و رۆزی فراوان ده کات بۆ هر که سی بیهوی و، تهنگی ده کات له سهر هر که سی بیهوی، بهراستی نمو همهیشهو ناگاو بینایه به بنده کانی، وه شهرو رۆژ نمو نایه ته بلیتهوه که ده فرموی: ﴿أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكَ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ، بَلْ لَجُوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ﴾ (الملك، واته: نایا نمو کینی نمو که سی که رۆزیتان ده دات نه گهر خوا رۆزی خۆیتان لی بگریتهوه، به لکو (به ناره زوو) درۆه یاندا به سرکیشی و دور کهوتهوه له (رپی راست)، بهم باوه رهو بهم هسته نیماندار نازاد ده بی له زیاده سووربونی له به دست هیتانی دنیا، وه له زۆر خۆچرینهوی بۆ داواکردنی دنیا، وه ههروه ها رزگاری ده بی له قرچوکی و په زلی دهروونی و له به خیلی، به پیچه وانموه نمو نیمانه وای لی ده کات خۆی پرازینیتهوه به سه خاوهت و به خشین و پیشخستنی براکهی به سهر خۆی، به لکو سه عاده تی خۆی له بوونی قهناعت و بژیویهک ده بینیتهوه به بی پی پیوست، نه گهر نه سی نینسان قهناعتی بۆ درووست بوو نمو کات به کم رازی ده بی، وه شتیکی سه هل و ناسان به شی ده کات، په جمه تی خوا له پیشهوا شافیعی بی که ده لی:

النفس تجزع أن تكون فقيرة والفقير خير من غنى يطفئها

وغنى النفوس هو الكفاف فإن أبت فجميع ما في الأرض لا يكفيها

واته: نه فس ده ترسی له وهی هه ژار بی، وه هه ژاری باشته له دهوله مه ندیهک به رهو له خۆبایی بوونت به ری، دهوله مه ندی نه فس له وه دایه ده ست هه لگری، نه گهر وای نه کرد، نمو هه رچی له زهوی هه یه بی بدری به شی نا کاو نالی با بهس بی.

به‌سه‌ریه‌وه، وه به نیازیاکی بۆی، وه به پشت به‌ستنو داوای یارمه‌تی کردن لیتی، وه نمو جزیره نیمانه ده‌بیته پالنه‌ریک بۆی که بهو په‌ری دلتیایی و به هه‌ند وه‌رگرتنو ری‌ک و پینکی کرده‌وه‌کانی نه‌نجام بدات.

به‌لکو وای لیدی "کاتی له‌نیو خه‌لکدا ده‌روات" که‌سیکی داد‌گه‌ره، چاکه‌کاره، پاریز‌کاره، وه‌ک ری‌حانیکی بۆن خوشه، له نیو کۆمه‌لگادا له دووره‌وه بۆنی خوشی ده‌که‌نو به‌په‌نجه ناماژه‌ی بۆ ده‌که‌ن.

ده‌بیته که‌سیک که نمو پارچه شیعره له خۆیدا به‌رجه‌سته ده‌کات که ده‌لی:

إِذَا مَا خَلَوْتُ، الدَّهْرَ، يَوْمًا، فَلَا تَقُلْ خَلَوْتُ وَلَكِنْ قُلْ عَلَيَّ رَقِيبٌ

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا مَضَى وَلَا أَنْ مَا يَخْفَى عَلَيْهِ يَغِيبُ

واته: نه‌گه‌ر رۆژتیک ته‌نیا که‌وتی نه‌لیتی: ته‌نیام، به‌لکو بلی چاودریک به‌سه‌رمه‌وه‌یه، وا گومان مه‌به‌ه‌ خوا بی ناگایه له‌وه‌ی پابردوه‌وه‌ی پرووی داوه، هیچ شتیکی شاراوه لای نمو په‌نه‌هان نیه.

پتویسته بانگخواز بهو مانا نیمانیانه خۆی پی بگه‌یه‌نی، وه بهو مانا نیمانیانه رووبه‌رووی مملانیکانی ژبان بیته‌وه.

نیاز پاکیی (الإخلاص)

له راستیدا نیازپاکیی هیتیکئی نیمانییه، وه مملانییه کی نهفسیه، "پاش بهردان و پراکیشان" خاوه نه کهی پال پیوه دهنی که خوی دامالینی له هموو بهرژه ونیدییه کی تاکه کهسی، وه خوی دهریینی له نیو مهبهسته تاکه کهسیه کان، مهبهستی له کارو کرده وه نه غامدان تنها زاتی خوا بی، بی نهوهی له پال نه غامدانی نه م کرده وانه چاوه پروانی سوپاس و پاداشت دانوهیه ک بی له غهیری خوا.

وه نه گهر کهسی نیازپاک بهردهوام بی له سهر نه م حاله له تیکوشان و سهریکهوی بهسهر وه سوهسه کانی شهیتان و نهفسی فرمانکر به خراپه، نهوکاته نیازپاکیی له هموو کرده وه کانی ده بیته رهوشتیک و عاده تیک، بهلکو وای لیدی بی هیچ ماندووون و فشارتیک ههرچی کرده وهیه ک که نه غامی دهات به تنها بۆ خوی نه غام ددها بهو پهری نیازپاکیه وه، (واته: عادهت و دهقی پیوه ده گری).

وه ههر نهو مانایه بۆ نیازپاکیی مهبهسته له م نایه ته موپاره کانهی خواره وه:

- ﴿ وَمَا أُمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ ٥٥ ﴾ البینه.

واته: (له گهله نهوهشدا) که فرمانیان بی نه درابوو مه گهر بهوهی که پهرستشی خوا بکهن، به دلسوزی و ملکه چیی، خویان به دور بگرن له هموو بیرو باوه ریکی خوارو خییج، وه نویتژ بکهن و زه کات بدن، وه نه مده نایینی راست.

- ﴿ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُتْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ٥٦ ﴾ الكهف.

واته: جا ههر کهس به ته مایه به خزمهت پهروه ردگاری بگات (له قیامه تدا) نهوه با کرده وهی چاک بگات، وه له پهرستنی پهروه ردگاریدا کهس نه کات به هاویه شی.

به لآم حه حقیقه تی کرده وه یه ک به نیاز پاکیه وه چییه؟!

هر کرده وه یه ک به نده نه نجامی دده له ژیانیدا، لای خوا وهرناگیری، وه بۆی تو مار
ناکری له ترازوی چاکه کانی مه گهر نمو دوو مهرجه ی تیدابی:

یه کهم: شهرع دانی پیدانابی و (موافقی شهریه ت بی).

دووهم: به تهنها بۆ خوا نه نجام درابی.

نه گهر کرده وه موافقی شهریه ت بی، به لآم به نیاز پاکیه وه بۆ خوا نه نجام نه درابی
وهرناگیری، وه نه گهر به نیاز پاکیه وه بۆ خوا نه نجام درابی به لآم موافقی شهریه ت
نه بی، دیسان وهرناگیری، که واته: کرده وه وهرناگیری لای خوا مه گهر بۆ خوا نه نجام
درابی بهو په ری نیاز پاکیه وه، وه موافقی شهریه تیش بی.

نمو واتیه بۆ وهرگیری کرده وه لای خوای به رزو مه زن زانایانی پیشی روونیان
کردۆته وه، وه به قوتایه کانیان راگه یاننده، وه نه وه دوا ی نه وه جیلی مسولمانانان
لی ناگادار کردۆته وه، بۆ نه وه ی هر جیلێک په روه رده بی له سه ر شوێنکه وته ی
ته وای شهریه ت و راستگویی و نیازپاکی له نه نجامدانی کرده وه کانیدا.

* براو خوشکی بانگخواز گوئی له و گه ت و گوپه بگه له گه ل یه کی له
زانایانی پیشین:

پرسیار له (فضیل بن عیاض) کرا دهرباره ی مانای چاکترین کرده وه له م
فه رمایشته ی خوای په روه ردگار که ده فه رموی: ﴿لَيْلُكُمْ اَنْتُمْ اَحْسَنُ
عَمَلًا﴾ المملک، گوئی: مه به ست له (أَحْسَنُ عَمَلًا) چاکترین کرده وه بریتیه له و
کرده وه ی بهو په ری نیازپاکی و موافقی شهریه ت وه نه نجام ده ری.

وه فرموی: نیخلاص نهویه بۆ خوا نه نجام درابی، وه (الصواب) نهویه شهریهعت دانی پیدانابی و به گۆیره ی شهریهعتی خوا بی^(۱).

وه بانگخواز زۆر له پیشتره له کهسانی دیکه بزانی کردهوی باش و وهرگیرو لای خوا کامیه.

براو خوشکی بانگخواز! نهویه لهسهرت پتویسته بهر له هه موو شتیکی دیکه نهویه سهیری نهو کردهوانه بکهی که نه نجامیان ددهوی: نایا به گۆیره ی شهریهعتی خوایه، ده چیتته نهو چوار چیتویهی که خوا ی پهرهردگار بۆ بهنده کانی کیشاویهتی؟ وه نایا به نیازو مه بهستیکی پاک تهنها بۆ خوا ی بهرزو مه زن نه نجامت داو ن؟ نایا له پال نه نجامدانی نهو کردهویهت چارهروانی هیچ سوپاس و ستایشیک نه بووی له لایهن که سیکهوه؟ نه گهر بهم شیتویه نه نجامیان ددهوی نهوه داوا له خوا ی پهرهردگار بکه راگیراوت بکات، وه له ههولدان بهردهوامبه بۆ زیاترو زیاتر، وه پله پله سهرکهوه بهرو کامل بوون، بهلام نه گهر به پیچهوانهت نه نجام داوه نهوه بگه رپۆه لای خوا، نیهت و مه بهستت راست بکهوه، وه نیخلاص و نیاز پاکیت بۆ خوا به ملینه، وه به هه موو توانایه کیشت ههولبده نهوانه ی نه نجامی ددهوی به گۆیره ی شهریهعتی خوا بی، نهک کردهوانیک بن شهریهعتی خوا فرهمانی پی نه کرد بی.

بانگخوازانی نیاز پاک به چی ده ناسرینهوه؟

که میک بهر له نیستا باسی نهوه مان کرد که هیچ کردهویهک وهرناگیری لای خوا ی بالادست مه گهر به نیازنکی پاک بۆ خوا و به گۆیره ی شهریهعت نه نجام درابی، به

(۱) نهم بهسهرهاته له کتیبی (محتضرة تكوين الشخصية الإنسانية) وهرگیراوه.

براو خوشکی بانگخواز!

بۆ ئه‌وه‌ی شوینیه‌واری نیازپاکیت بۆ دهر بکه‌وی له بانگه‌وازی کردن بۆ لای خوا، وه بۆ ئه‌وه‌ی شوینیه‌واری کهسانی نیازپاکت بۆ دهر که‌وی له کاریگه‌رییان به‌سه‌ر خه‌لکی، گوینگه له‌م به‌سه‌رهاته بۆت دهر ده‌که‌وی نیازپاکتی چ کاریگه‌رییه‌کی هه‌یه، وه به پینچه‌وانه‌وه هه‌واو ئاره‌زووش چ به ئینسان ده‌کات؟

یه‌کی له عابیده‌کانی نۆمه‌تانی پینشته زه‌مه‌نیکی زۆر خه‌ریکی خواپه‌رستی بوو، کۆمه‌لی خه‌لک هاتنه لای پینان گوت: له فلان شوین قه‌ومیک هه‌ن دارێک ده‌په‌رستن له جیاتی خوا، به بیستنی نهمه زۆر توپه بوو، ته‌وره‌که‌ی هاوئیشه سه‌ر ملی بۆ ئه‌وه‌ی داره‌که به‌ریته‌وه، نیبلیس له‌سه‌ر شیوه‌ی پیاوێکی پیر هاته سه‌ر رینگه‌که‌ی پیتی گوت: بۆ کوی ده‌چی په‌حمه‌تی خوات لیتی؟

گوتی: ده‌مه‌وی ئه‌و داره به‌رمه‌وه.

نیبلیس گوتی: تۆ چ کاریکت به‌م داره‌یه، وازت له خوا په‌رسته‌که‌ت هیناوه‌و خۆت سه‌رقاڵ کردوه به‌ غه‌یری په‌رستی خوا!

گوتی: نهمه‌ش به‌شیکه له خواپه‌رستییه‌که‌م.

نیبلیس گوتی: من ناهیتم ئه‌و داره به‌ریته‌وه.

بوو به‌شه‌ریان زۆری نه‌خایاند کابرای عابید نیبلیسی به‌ زه‌وی داداو له‌سه‌ر سنگی دانیشه‌ت.

نیبلیس پیتی گوت: وازم لیتی نه‌وه به‌رمده‌ با هه‌ندی قسه‌ بکه‌ین، نه‌ویش هه‌لسایه‌وه.

نیبلیس گوتی: نهی کابرا خوا نه‌مه‌ی له‌سەر تۆ پتویست نه‌کردوو ه‌خۆ تۆ نه‌م داره ناپهرستی، چ په‌یوه‌ندیت به‌ خه‌لکی دیکه هه‌یه ده‌پهرستن بیان نا، خ‌وای په‌روه‌ردگار پی‌نغه‌مبه‌رانی هه‌یه له هه‌موو به‌شه‌کانی نه‌م زه‌ویه‌دا، نه‌گه‌ر بیویستا بۆی ده‌ناردنو فه‌رمانی بی‌ ده‌کردن بی‌په‌نه‌وه!!

کابرای عابید گوتی: هه‌رده‌بی‌ بی‌په‌مه‌وه.

دوو‌باره شه‌ر له‌ن ی‌وانیان سه‌ری هه‌لدا‌یه‌وه، که‌وتنه‌ راک‌یش راک‌یشی به‌کدی، بۆ جاری دوو‌ه‌م کابرای عابید توانی زال‌ بی‌، له‌سه‌ر سنگی دان‌یشت، کاتی‌ نیبلیس بی‌ توانایی خۆی بینی رینگ‌ی دیکه‌ی گرت‌ه به‌ر، زانی که نه‌و عابیده هه‌تا به‌م نی‌خلاصه‌وه کاره‌کانی بکات هه‌چ هه‌یزیک له‌سه‌ر زه‌وی ناتوانی به‌سه‌ریدا زال‌ بی‌، بۆیه په‌نای بۆ نه‌وه‌برد نه‌یت و مه‌به‌ستی کابرای عابید بگۆری، شتیکی توش بکاو نیازو مه‌به‌سته‌که‌ی بگۆری بۆ غه‌یری خ‌واو پاداشتی خ‌وا.

گوتی: بۆ نایه‌ی له‌سه‌ر شتیکی پینک بین که سوودی زۆری بۆت هه‌یه؟

کابرای عابید گوتی: نه‌و شته چییه؟

نیبلیس گوتی: تۆ به‌رمده تا پیت بلیم، نه‌ویش به‌ریدا.

نیبلیس گوتی: تۆ پیاویکی که‌م ده‌رامه‌تی هه‌چ شتیکی وات نییه، بسوی به‌ بارگه‌رانی به‌سه‌ر خه‌لکی و نه‌وان ده‌تۆسه‌نن، وه له‌وانه‌یه تۆش هه‌ز بکه‌ی فه‌زلو چاکه‌ت هه‌بی به‌سه‌ر براده‌رانت، وه هه‌ز ده‌که‌ی یارمه‌تی دراوسه‌نکانت بده‌ی، وه برسبه‌کان تیر بکه‌ی و وه بیتنیاز بی له‌ خه‌لکی؟

کابرای عابید گوتی: به‌لئ!!

نیبلیس گوتی: واز له‌م کاره‌ بینه، له‌سه‌ر من بی‌ هه‌موو شه‌ویک دوو دینار له‌ژیر سه‌رت داده‌نیم، به‌یانیان که هه‌لسای هه‌لیگه‌روه بۆ خۆت و خه‌یزانت سوودی لی‌

ببینه، وه خیریشی پی بکه، نه مه سوودی زۆرتره بۆ مسولمانان له برینی دارێك كه له شۆتیی خۆیدا شین بووه، برینی نهو داره هیچ زهره رێك به وانه ناگهیهنی كه دهپهرستن، وه هیچ سوودیکیشی بۆ برا نیمانداره کانت نیه!!.

کابرای عابید هندیك بیری کرده وه پاشان گوتی: نه م پیاوه پیره راست ده کات، خۆ من پیغه مبهه نيم له نهستۆی من پی برینه وهی نه م داره، وه خۆ خوا فهرمانی پی نه کردوم تا بپرم، تا نه وهی نه گهر نه پرم گونا هبار بم، نه وهی نه م پیاوه پیره پی گوتم سوودی زۆر زیاتره، بۆیه دهستی خسته نیو دهستی نهو پیاوه پیره په یمانیان بهست.

نیبلیس په یمانی پیدا كه وه فای بهو په یمانه هه پی، وه سوئیدیشی بۆ خوارد. کابرای عابید گه رایه وه شۆتیه کهی خۆی، شهوی کرده وه، بۆ به یمانی دوو دیناره کهی بیانی لای سه ری، بۆ به یمانی به هه مان شیوه، به لام بۆ رۆژی سیهم و دواتریش هیچ شتیکی نه بیانی!!

توو ره بوو ته وه کهی خسته سه ر شانی، رۆژی به ره وه نهو شۆتیهی که داره کهی لیبوو، دووباره نیبلیس به ره وه رووی هات له سه ر شیوهی پیاویکی پیر، پی پی گوت: ده ته وی بۆ کوی بچی؟

گوتی: ده مه وی نهو داره به رمه وه.

نیبلیس گوتی: درۆت کرد! به خوا تۆ توانای نه غامدانی نهو کارهت نییه.

کابرای عابید بۆی چوو بۆ نه وهی وه کو جاری به که م به زه ویدا بدات، به لام چی به سه رهات؟ نیبلیس گرتی و به زه ویدادا وه ک چۆله که کهوته ژیر پییه کانی نیبلیس، نیبلیس له سه ر سنگی دانیشته، پی پی گوت: واز له م کاره ده هینی یان سه رت به ریم؟

کابرای عابید سهیری کرد هیزی نیه خۆی رزگار بکا، گوتی: سهرکهوتی بهسهرمدا، ههواڵم بیّ بده چۆن جاری یه کهم من توانیم سهرکهوم بهسهرتدا، کهچی تۆ شهجاره سهرکهوتیت بهسهرمدا؟

ئیبلیس پیی گوت: چونکه تۆ جاری یه کهم تووره بوونه کهت له بهر خوا بوو، نیهت و مه بهستت ناخیرهت بوو، به هیزی خوا سهرکهوتیت بهسهرمدا، به لām شهجاره یان توره بوونه کهت بۆ پاره و بۆ نهفسی خۆت بوو توانیم بهسهرتدا زال بم^(۲).

هه ر به هۆی ئیخلاصه وه کاریگه ریی به دهست دیت، ریز به دهست دیت، متمانه به دهست دیت، با کهسی بانگخواز خۆی به ئیخلاص برازی نیتته وه، وه دوور بکه ویتته لهو شوینانه ی پیی تیدا هه لده خلیسکی و تووشی ده رچوون ده بی.

وریا به له فیلی شهیتان، وه ریای نادیارو شاراهه، وه په ته کانی ئاره زوو، وه وه سه سه ی نهفسی فرمانکه ره به خراپه، نه گه ر ده ته وی ئه م بانگه وازه بلا و بیتته وه، وه عیززه ت و شانازی بۆ ئیسلام بگه ریتته وه، وه کیانیک بۆ ئه م ئۆمه ته دروست بی، نه و کاته ئیمانداران دلخۆش ده بن به سهرکهوتنی خوا.

(۲) له کتیبی (من صفات الداعیه) ی محمد الصباغ وه رگه راوه. ص

، ۴۵، ئه ویش له کتیبی (الإحیاء) ی خواستۆته وه.

جورنه ت

له راستیدا جورنه ت نهو هیژه دەر وونیه چاکهیه که بانگخوازی نیماندار به هۆی نیمانی پتهوی به خوای تاکو بی هاوتنا، وه به هۆی نهو حهقهی که دهست له ملانیتی بووه، وه به هۆی نهو ژیانه نه براوهی دوای مردن که به قینی بۆ دروست بووه دهربارهی، وه به هۆی نهو قهدهرهی که تهسلیمی بووه، وه به هۆی نهو بهرپر سیاریتییهی که ههستی پێ دهکات، وه به هۆی نهو پهروهرده نیسلامیییهی که پیتی گوشت کراوه، بۆی فراههم دهبی و به دهستی دینی.

وه نیماندار به قهه نیمانی بهو خوابیهی که ههرگیز ژیر ناکهوی، وه به قهه نیمانی بهو حهقهی که ههرگیز سه رشۆر نابی، وه به قهه نیمانی بهو قهدهرهی که ههرگیز ناگۆری، وه به قهه نیمانی بهو بهرپر سیاریتییهی که له سه ریهتی، به گویرهی پتهوی نیمانی به مانه هه مووی جورنه ت و نازایه تی و چاونه ترسی بۆ په ییاده بی، وه زیاتر ده توانی بانگه وازی بۆ وشه ی حهق بکاو له لۆمه ی لۆمه کاران نه ترسی.

* لیته وهیه فه زلی بوونی جورنه ت له سه ر حهق له گهوره ترینی جیهاده کانه: وه ک پیغه مبهری خوا ده فه رموی: {أَفْضَلُ الْجِهَادِ كَلِمَةٌ حَقٌّ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ} أخرجه أبو داود برقم: (۴۳۴۴)، وأبن ماجه برقم: (۴۰۱۱). واته: باشترین جیهاد گوتنی وشه ی حهقه بهرانبهر ده سه لاتدارکی سته مکارو لادهر.

* نا لیته وه گهوره ی شه هیدان (حه مزه ی کوری عبدا لمطلب) ه، وه که سه یکیش له پیناوی ووشه ی حه قدا شه هید ده بی له ریزی حه مزه یه خوا لیبی رازی بی، نه وه تا پیغه مبهری خوا صلّی الله علیه وسلم ده فه رموی: {سَيِّدُ الشُّهَدَاءِ حَمْرَةُ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ. وَرَجُلٌ قَامَ إِلَى إِمَامٍ جَائِرٍ. فَأَمَرَهُ وَنَهَاهُ. فَحَقَّتْ لَهُ}، أخرجه

الحاکم برقم: (۴۸۸۴) وقال: صحيح الإسناد، والطبراني برقم: (۴۰۷۹)، وصححه
 الألباني في (صحيح الجامع) برقم: (۳۶۷۵)، و "الصحيحة" برقم: (۳۷۴).
 واته: سردارو گهوره‌ی شهیدا (همزه‌ی کوری عبدالمطلب)، وه پیاویکه له‌به‌دهم
 پیتشه‌وایه‌کی ستم‌کاردا هه‌لده‌ستیتته‌وهو فرمانو قه‌ده‌غهی خوی پی راده‌گه‌یه‌نی
 نه‌ویش ده‌یکوژی.

* به هه‌مان شیوه ده‌بینین پیغه‌مبه‌ری خوا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په‌یانی له
 هاره‌لان وه‌رگرت که هه‌میشه حق بیژین له هه‌ر شوینیکداین، وه‌ک هاتوه له
 عوباده‌ی کوری صامت ده‌تی: {بَايَعْنَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى
 السَّمْعِ وَالطَّلَاعِ فِي الْعُسْرِ وَالْيُسْرِ وَالْمُنْشَطِ وَالْمَكْرَهِ وَعَلَى آثَرَةِ عَلَيْنَا
 وَعَلَى أَنْ لَا تُنَازَعَ الْأَمْرَ أَهْلُهُ وَعَلَى أَنْ نَقُولَ بِالْحَقِّ أَيُّمًا كُنَّا لَا نَخَافُ
 فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَائِمَةً} رواه مسلم برقم: (۱۰۷۹).

واته: به‌یعه‌تماندا به پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له‌سه‌ر گوینگرتن و گوئی‌په‌یه‌تی،
 له کاتی خۆشی و ناخۆشیدا، وه له‌کاتی چوست و چالاکی و بی هیزیدا، وه هه‌رده‌م
 نه‌و به‌سه‌ر خۆماندا هه‌لبیژین، وه کیشه‌و مشت و مر له‌گه‌ل نه‌و که‌سه‌دا نه‌که‌ین
 که له‌سه‌رمانی ده‌کاته فرمانه‌وه‌وا، وه حق بیژین له هه‌موو شوینیکدا، وه له
 گوئی حه‌قیشدا له لۆمه‌ی لۆمه‌کاران نه‌ترسین.

* هه‌ر ده‌باره‌ی جورته‌ت و چاونه‌ترسی که‌سی بانگخواز، نه‌وه‌تا خوی ته‌عالا
 ستایشی نه‌و که‌سانه ده‌کات که په‌یامه‌که‌ی خوا ده‌گه‌یه‌نن و وه هه‌ر له‌وه‌ترسن و
 له‌غه‌یری نه‌و ناترسن، وه‌ک ده‌فه‌رموی: ﴿الَّذِينَ يَلْعَنُونَ رَسَلَتِ اللَّهُ
 وَيَخْشَوْنَهُ، وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا﴾ [الأحزاب].

واته: کسانێ که په یامه که ی خوا راده گه یه نن وه له (خوا) دهر تر سنو بیجگه له خوا له هیچ که سی دیکه ناترسن خوا به سه به چاود تیر.

وه میژووی بانگخوازو بانگخوازان پرن لهو که سانه ی که حه ق بیژ بوون و له لۆمه ی لۆمه کاران نه ترساون.

چهند نمونه به کی زیندووی ئه و پیاوانه ی که حه ق بیژ بوون و له بهر خوا له لۆمه ی لۆمه کاران نه ترساون.

به لکو بانگخواوانان به و نمونانه کاریگه ر بنو، ده ست به چاکترینی هه لۆسته کانیان بگرین:

أ- له هه لۆسته کانی (عیزی کوری عه بدوسه لام): جارێکیان له دانیشتنێکدا که پر بوون له پیاوانی ده ولت به سولتانی میصر (نجم الدین ایوب) ی گوت: نه ی نه یوب! چ وه لامی خوا ده ده به یوئ له رۆژی دوا یی نه گه ر پرسیارت لی بکات: نایا مولکی میسر م به تۆ نه دا که چی تۆ مه شرویت تیدا هه لال کردو رینگه ت دا کپین و فرۆشتنی پی بکری؟

سولتان گوتی: نایا نه مه ی تۆ ده یلی پی رووی داوه؟

گوتی: به ئی، فلانه شوین کپین و فرۆشتنی مه شروبی لی ده کری، وه خراپه کاری لی ده کری، تۆش له خۆشی نیعه ته کاندی نه و مه مله که ته پاڻ که وتی!!

سولتان گوتی: نه مه من نه مکردووه، نه وه ی تۆ ده یلی نه و کاته به که باوکم له سه ر حوکم بوو!

عیزز گوتی: واته تۆ له و که سانه ی که ده لین: ﴿... إِنَّا وَجَدْنَاهُ آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا

عَلَيْنَا لَأَنكُرِهِمْ مُّفْتَدُونَ﴾ الزخرف، واته: به راستی نیمه باوو با پیرانی خۆمان

له‌سه‌ر ئایینیک بینیه وه به‌راستی ئیمه له‌سه‌ر نایینی ئه‌وان ده‌رۆین، ئه‌مه‌ش وای له‌سولتان کرد ئه‌و شوئینه قه‌ده‌غه بکاو دایبخت^(۳).

ب- (ئه‌بو موسلیمی خه‌ولانی) کاتی ده‌چوو له‌ی موعاویه، پتی ده‌گوت: سلاری خوات لیتی ئه‌ی به‌کری گراو، ئه‌وانه‌ی ده‌وری هه‌ولیان ده‌دا به‌ ئه‌بی موسلیم بلین: بلتی: سلاری خوات لیتی ئه‌ی ئه‌میر، به‌لام ئه‌بو موسلیم ئه‌م داوایه‌ی رت ده‌کرده‌وه، پاشان رووی له‌ موعاویه ده‌کردو ده‌یگوت: (تۆ به‌کری گراوی بۆ ئه‌م تۆمه‌ته، په‌روه‌ردگارت به‌ کرتی گرتووی بۆ چاودیری ئه‌وان)^(۴).

ج- کاتی (عبدالرحمن ناصر) به‌و په‌ری داهینانه‌وه شاری زه‌هرانی له‌ ولاتی ئه‌نده‌لوس بونیاد نا، ئه‌وه‌نده‌ پاره‌ی لیدا که‌ له‌ژماره‌ نه‌ده‌هات، ئه‌و پاره‌ زۆره‌و جوانکارییه‌ له‌ درووست کردنی ئه‌و شاره‌ له‌ هه‌موو شوئینیک ده‌نگی دایه‌وه، وه‌ هه‌واکه‌ گه‌یشته‌ (منذر بن سعید) به‌ بیستنی هه‌والی به‌ فیرۆدانی ماژو مولکی گه‌ل زۆر تووره‌ بوو، به‌ ناماده‌بوونی ناصر له‌به‌ر ده‌م خه‌لکدا چوو سه‌ر مینه‌به‌ری مزگه‌وت، رووب لۆمه‌و سه‌رکۆنه‌ی کرده‌ ناصر، پتی گوت: (پیم وانیه‌ شه‌یتان خوا خه‌جاله‌تی بکات گه‌یشتبته‌ ناستی تۆ، وه‌ ئه‌و ئیمکانیه‌ته‌ی پی نه‌دراوه‌ که‌ به‌ تۆ دراوه‌، که‌چی خوا هاوئیشه‌ ریزی کافران!!).

(عبدالرحمن ناصر) گرژ بوو له‌ کاتی بیستنی قسه‌کانی (منذر بن سعید)، یه‌کسه‌ر قسه‌کانی پی پری و گوتی: سه‌یر بکه‌ تۆ ده‌زانی چی ده‌لیی؟ چۆن خوای گه‌وره‌

(۳) له‌ کتیبی (تربیه‌ الأولاد فی الإسلام) ی دانهر وه‌رگیراوه‌ ص ۳۷۸.

(۴) له‌ کتیبی (تربیه‌ الأولاد فی الإسلام) ی دانهر وه‌رگیراوه‌ ص ۳۷۸.

ده‌خاته پئیگی کافران؟ (منذر بن سعید) گوتی: با، نه‌دی نه‌وه نیه خوا
 ده‌فرموی: ﴿وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ
 لِيُؤْيَبَهُمْ سُقْفًا مِّنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ﴾^۵ الزخرف، واته: خو
 نه‌گهر له‌بهر نه‌وه نه‌بووایه که خه‌لکی بن به نومه‌تی بیتاوه‌ر و امان ده‌کرد
 هه‌ر که‌س بی باوه‌ر بوایه به‌خوای میهره‌بان سه‌ققی خانووه‌کانیان له زیو بووایه،
 هه‌روه‌ها پله‌کان که پییدا سه‌رده‌که‌مون (بو‌مان ده‌کردن به زیو)، خه‌لیفه‌ رووی
 خوئی وه‌ر گتپراو فرمیسه‌که‌کانی به‌ریشیدا هاتنه‌ خواره‌وه له ترسی خوای پاک و
 بی‌گهرد، پاشان رووی کرده‌ قازی (منذر بن سعید) و پیتی گوت: (خوای گه‌وره
 پاداشتت بداتمه‌وه له جیاتی مسولمانان و دینه‌که‌ی، خوا نمونه‌ت زۆر بکات، سویند
 به‌ خوا نه‌وه‌ی تو گوتت حق بوو) له دانیشتنه‌که هه‌لساو داوای لی‌خوشبوونی له
 خوا کرد، فرمانی کرد قوبه‌که هه‌لبه‌ه‌شیننه‌وه‌وه له خوژا دروستی بکه‌ن^(۵).

د- نه‌بو حامیدی غه‌زالی له (احیاء) ه‌که‌ی خوئی نم به‌سه‌ره‌اته ده‌گیتته‌مه‌وه: له
 نه‌صمه‌عیه‌وه ده‌لی: (عطاء بن ابي رباح) ده‌چیتته لای (عبدالملك بن مروان) نه‌و
 کاته‌ی که خه‌لیفه بوو، له‌و وه‌رزی حه‌جدا، (عبدالملك) له‌سه‌ر رایه‌خه‌که‌ی خوئی
 له‌گه‌ل ده‌ست و پنه‌نده‌کانی دانیشتیوو، کاتی چاوی به (عطاء) که‌وت له‌به‌ری
 هه‌لسایه‌وه، له‌گه‌لی دانیشت، پیتی گوت: نه‌ی باوکی موحه‌مه‌د! چ پینداو‌یسته‌کت
 هه‌یه؟

(عطاء) گوتی: نه‌ی نه‌میری نیمانداران له خوا بترسه له‌مالی خواو له حه‌ره‌می
 پیغه‌مبه‌ری خوا، له خوا بترسه ده‌باره‌ی نه‌وه‌کانی موهاجیرین و نه‌نصار، تو به

(۵) له کتیبی (إلى ورثة الأنبياء) ی دانهر ص ۴۵، ۴۴.

هۆی نهوانهوه لیره دانیشتوی، تۆ بهرپرسیاری له کاروباری مسولمانان، له خوا بترسه ده‌باره‌ی نهو کهسانه‌ی له‌ده‌رگای تۆدا وه‌ستان، بی ناگا مهبه لییان، ده‌رگای خۆتیان له‌سه‌ر دانه‌خه‌ی!!

(عبدالملك) گوتی: باشه وا ده‌که‌م، پاشان (عطاء) هه‌لسا بۆ نهوه‌ی بپروا، (عبدالملك) ده‌ستی گرت و پیتی گوت: تۆ نهوه‌ی داوات کرد بۆ غه‌یری خۆت بوو هه‌مووی جیبه‌جی ده‌که‌ین، بۆ خۆت چیت پتویسته بۆت بکه‌ین؟

(عطاء) گوتی: من هه‌یچ پتویسته‌یه‌کم به‌ درووستکراوه‌کانی خوا نیه، پاشان رۆیشت.

نهوه‌ی له‌سه‌ر بانگخوازانه بریتیه له‌وه‌ی چاو له‌ پێشینه چاکه‌کان بکه‌ن له‌ جورنه‌ت و نازایه‌تیان، به‌لکو خه‌لکی به‌ره‌و به‌ده‌سته‌هینانی به‌رژه‌وه‌ندیه‌ دینی و دنیا‌یه‌کانیان بچن و خرابه‌کاریه‌کان له‌ خۆیان دوور خه‌نه‌وه، وه‌ ده‌بی بانگخوازان کارلیک له‌گه‌ل کۆمه‌لگا‌کانی خۆیان بکه‌ن بۆ راگه‌یانندی وشه‌ی حق، بی نهوه‌ی له‌ لۆمه‌ی لۆمه‌کاران بترسن، به‌لکو بانگخوازان به‌م سیفه‌ته‌یان بینه‌ داینه‌مۆی گۆرانکاری به‌ده‌وری سه‌ره‌کی خۆیان هه‌لسن له‌ چاکسازی و پاکسازی کردنی کۆمه‌لگا، خوای کاربه‌جی له‌ دنیا‌دا خێرو چاکه‌یان دینیتته‌ ری، وه‌ له‌ قیامه‌ت‌دا پاداشتی زۆریان بۆ هه‌لده‌گرئ، وه‌ بۆ نهوه‌ی له‌سه‌ر ده‌ستی نه‌وان عیززه‌ت بۆ نیسلاو شکۆ بۆ مسولمانان بگه‌رپننه‌وه، وه‌ وه‌حده‌ت بۆ مسولمانان بگه‌رپته‌وه، وه‌ مه‌شخه‌لی حاکمیه‌ت بپته‌وه ده‌ست شه‌ریعه‌تی خوای تاو و پاک، نه‌مه‌ش بۆ خوا کاریکی قورس نیه‌و هه‌یچ شتی‌ک خوا ده‌سته‌وستان ناکات.

پتویسته له‌سه‌ر بانگخواز جیاوازی بکات له‌نیوان جورنه‌ت و رق هه‌لسان

جورنه‌ت شتی‌که‌و رق هه‌لسان شتی‌کی دیکه‌یه:

* جورنات نهویه: حق بیژ بی، بۆ گوتنی حه قیش حیساب بۆ هیچ کهسێک نه که ی نه گهر له سه ریشی تووشی میحنهت و نیش و نازاری، نه مهش نایسته رینگر له بهردهم کهسی بانگخواز له گه ل جورنه ته که شیدا نهرم و نیانو دانا بی له گه ل نهو کهسانه ی که نامۆژگاریان ده کات.

به لکو بنچینه و بناغه له بانگکردنی کهسی بانگ کراوو نامۆژگاری کردنی کهسی نامۆژگاری کراو نهرم و نیانی و بهزه بی و حیکمهت و نامۆژگاری جوانه، وه ک خوی کار به جی ده فه رموی: ﴿ اَدْعُ اِلٰی سَبِيْلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدِلْ لَهُمْ بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ ... ﴾ ۱۰۰ النحل.

واته: (خه لکی) بانگ بکه بۆ ریبازی پهروه ردگارت به لیزانیسی و دانایی و نامۆژگاری چاک و شیرین وه له گه لیان بدوی (موجاده له بکه) به چاکترین شیوه.
* به لām رق نهستور بوون نهویه له گه ل نهو کهسی که بانگی ده که ی بۆ نیصلا ح به ووشکی و دل په قی و توندیه وه له گه لئێ دهست پی بکه ی، شه م دهسپێکه خراپهش لای کهسی بانگکراو، یاخود نامۆژگاری کراو په رچه کرداریک دروست ده کات خۆی و بانگخوازه که به ره و چاره نووسیکی خراپ ده بات، به تایبهت نه گهر هاتوو نهو کهسی نامۆژگاری ده کری خاوه نی پله و پایه و هیزیک بی.

* ههر به م بۆنه یه وه پیم خوشه شه م به سه رهاته تان بۆ باس بکه م:

واعیزیک (بانگخوازیک) ده چیته لای نه بو جه عفه ری مه نصور زۆر به رقی نهستوریه وه له گه لئێ ده دوی، نه بو جه عفه ر به کابرای واعیز ده ئی: نه ی کابرا تۆزیک له سه رخۆبه له گه ل، خوی پهروه ردگار زۆر له تۆ باشتری نارد بۆ لای کهسێکی زۆر له من خراپتر، مووسای نارد بۆ لای فیرعه ون که چی پیتی فه رموو: ﴿ فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّهُ قَوْلًا ... ﴾

لَبِنًا لَعَلَّهُ يَذَّكَّرُ أَوْ يَحْتَشِي ﴿١١١﴾ طه، واته: جا قسمی له گه لَ بکمن به نهرمو نیسانی به لکو بیر بکاتهوه، یا بترسی (له سزای خوا)، پیساوه واعیزه که یه کسه ر تووشی خه جالته تی بوو، بیری کهوتهوه که نه نهو باشتره له مووسا سهلامی خوای لی بی، نه نهبو جه عفهریش خراپتره له فیرعمون.

به لئی له هندی کاتدا توندیی و وشکی پیویسته بۆ کهسی بانگخواز وه که هندی لمو به سه رهاتانه ی که پیشتر هینامان بانگخوازان چون سولتانه کانیان ناموژگاری کردوه، به لام نهم توندیسه هندی جار هوکارو پاساوی خوی هیه، ههروه ک بینیمان له هه لویتسه که ی قازی (منذر بن سعد)، نهو قازیسه خراپی به کارهینانی مالو مولکی نۆمته تی پروون کردهوه، که له شوینی شایسته ی خوی خه رج ناکری و به فیرو ده درئ، هاوشیوه ی نهم خراپه کاریانه پیویست به وه ده کات بانگخواز له به رانبه ریدا حه زمی هه بی، وه بابه ته که به راشکاوی پروون بکریته وه، به لکو کابرای سته مکار ده ست له زولمه که ی هه لگری، وه نه وه ی که مالو مولکی گشتی به فیرو ده دا ده ست هه لگری له خواردن و به فیرو دانی مولکی نۆمته، هه ر نهمه برو وای له (عبدالرحمن الناصر) کرد نهو خسته زترو زیوانه ی به کاری هینابوو، بیگه رینیتته وه بۆ (بیت المال) پروون و راشکاوی نهم قازیسه به پریزه وای لی کرد کاریکی له م جوژه نه نجام بدات.

ئەوێی که پێویستە بگوتری پاش ئەمە:

جورنەت و چاونەترسی لەسەر حەق پەشتیکی ستایش کراوە لە کەسی بانگخواز،
 بنچینەم و بناغە ئەوێیە بانگخواز لەسەر خۆیی و نەرم و نیانی تێدابی، بە تاییەت
 لەگەڵ ئەوانەیی که سەرەتان، تەنھا مەگەر لە حالەتیک نەبی که زۆر پێویست بەم
 بکات پاشکاروانە پەفتار بکەیی، لەو حالەتەدا کێشە نییە ئەگەر پاشکارو خاوەن
 حەزم بی، بە مەرجیک سنوور شکینی تێدا نەکری، وە سنووری حیکمەت و دانایی
 تێدا نەبەزتری، وە نەبیتتە هۆی سەرھەلدانی ئازاوە و فیتنە.

نارام گرتن

نارام گرتن: بریتیه له هیزکی دەر وونی باشی کاریگەر ... وا لهو کسه ده کات که خۆی بهم سیفته رازاندۆتوه بهرەنگاری هه موو هۆکاره کانی بیهیزی و ته مبه ئی و ته سلیم بوون بیهتهوه، وه خۆ پاگرتنی له سه ر شته فریوده ره کانی دنیاو فیتنه کانیدا، وه به هۆی ئه مو نارام گرتنه وه خۆی راده گری و پیتی هه لئاخلیسکی بهرانبه ر میخه نت و ناخۆشی و پیشهاته کان.. تا ئه و کاته ی خۆای پهروه رداگار سه رکه وتنی بۆ ده نیی، یان ئه وه تا به م شیوه یه ده گاته وه به خۆای گهروه و خۆای گهروه ش له و کاته دا لێی رازییه ..

له سه ر بانگخواز پنیویسته ئه و کاته ی په یامه کانی ده گه یه نی ئه م تاقیکردنه وانه له بهر چاوی بگری:

* ئه و حیسابه بۆ خۆی بکات که هه ندی کسه تۆمه تی ده خه نه پا لۆ به درۆی ده خه نه وه، وه به چه ند قسه یه کی په رو پوچ ده یانه وی له که سایه تیه که ی که م بکه نه وه.

* ئه و حیسابه بۆ خۆی بکات که رۆژیک به ند ده کری و نه شه که نه بو نازاریش ده درئ، وه هه موو کاریکی دوژمن کارانه ی ماددی و به ده نی له بهر چاری خۆی دا بنی که رۆژیک دادی ئه وانه ی بهرانبه ر ده کری.

* ئه وه ش له بهر چاوی خۆی دا بنی که له وه زیفه که ی ده رده کری، وه له وانه یه ما لۆ مو لکی ده ستی به سه ردا بگری، وه سه رچاوه ی رزق و رۆزی که کاره که یه تی لێی قه ده غه بگری.

* وه ئه و حیسابه بۆ خۆی بکات، رۆژیک شاربه ده ر ده کری، وه له خیزانو دۆست و براده رانی جیا ده کرتته وه.

* نەو لەبەر چاری خۆی دابنێ دەیانەوی فریوی بدن بە مالۆ وەزیفەو پۆست و پلمو پایە، وە لەوانەیە بیانەوی فریوی بدن بە هۆی ئافرەت و جنسەو، وە نەو فریودانەش زۆرجار پۆشاکێ زەواجی دەخریتە بەر.

* لە کۆتاییدا نەو حیسابە بۆ خۆی بکات کە شەهید دەکری لە پیتناوی خوا ی پەروردگاردا، وە لە پیتناوی بانگەوازی کردن بۆ دینی خوا.

نەگەر بانگخواز نەمانە ی هەموو لەبەر چاری خۆی دانا، نەو کاتە تووش بوونی بە هەر یەکیەک لەو تاقیکردنەوانە ی سەرەو ناییتە هۆی وازھێنان و سارد بوونەو و ڕەش بینی و داروخان، چونکە هەر بۆخۆی سروشتی بانگخوازان ی راستگۆو زانایانی موخلیص وایە تووشی جۆرەھا ئەزبەت و نازار دەبن، ئەوئەندەیان بەسە سەرۆک و سەرقافلە ی بانگخوازان (موحەمەد صلی اللہ علیہ وسلم) بیان لەبەرچاو بی چی بەسەرھاتوو لە پیتناو گەیاندن ی پەيامەکی خوا، پیتغەمبەری خوا صلی اللہ علیہ وسلم لە هەموو سەردەمێک و لە هەموو شوێنێکدا چاوساغیتکی عەمەلییە بۆ بانگخوازان، لە نارامگرتن و خۆراگری و تەحەمۆل کردن ی نیش و نازار.

ھاوبەشدانەران ی مەککە هەموو ڕیتگە یەکی ئەزبەت و نازاریان لە گەڵ پیتغەمبەری خوادا صلی اللہ علیہ وسلم تاقی کردەو، بۆ ئەو ی بینە بەر بەست لەبەردەم بانگەوازهکی، بەلام نەو تەسلیم تەبوو ملی بۆ نەدان.

ریتگای فریودان بە مالۆ و سەرەوت و سامان و پلمو پایەیان لە گەڵی تاقی کردەو، بەلام تەسلیم نەبوو ملی بۆ نەدان.

ریتگای فشار خستەسەر لە ریتگە ی ژبانی خیزانیی و کاریگەری عەشیرەتگەراییان لە گەڵیدا تاقی کردەو، بەلام دیسان ملکەج نەبوو بۆیان.

وه وستیان له ڕینگه‌ی قه‌ده‌غه‌ی کردنی هه‌موو سه‌رچاوه‌یه‌کی دابین کردنی بۆتوی بۆ خۆی و نه‌وانه‌ی له‌گه‌ڵیدا بوون فشاری بجه‌نه‌ سه‌ر به‌لام هه‌م دیسان ملکه‌ج نه‌بوو بۆیان.

له‌ کۆتاییدا بپاریاندا تیرۆری بکه‌ن، دیسان ملی بۆ نه‌دان و سارد نه‌بوویه‌وه له‌ گه‌یاندنی په‌یامی خوا.

پاش نه‌وه‌ش که‌ خوای په‌روه‌ردگار مۆڵه‌تی دا کۆچ بکات که‌وتنه‌ی مملانی کردنی به‌ جۆره‌ها شێوه‌ و شێواز، بۆ نه‌وه‌ی شوین که‌وتوانی سارد بکه‌نه‌وه‌ دیسان نه‌مه‌ش نه‌بووه‌ هۆی نه‌وه‌ی له‌ کاری بانگخوازی بگه‌ڕیته‌وه‌ دواوه‌، هه‌ر به‌ ئازامی و ووره‌ی به‌رزو جیهاد و تیکۆشانه‌وه‌ مایه‌وه‌، به‌رده‌وام بوو له‌ سه‌ر ڕینگای گه‌یاندی په‌یامه‌که‌ی تا نه‌و کاته‌ی خوای به‌رزو مه‌زن سه‌رکه‌وتنی خۆی بۆ نارد، خه‌لکی بۆل بۆل دوا‌ی فه‌قی مه‌که‌که‌ هاته‌نه‌ ناو نیسلام.

نه‌مه‌ش به‌چی هاته‌ دی؟ به‌و سه‌بر و خۆراگریه‌ پۆلایینه‌ی پێغه‌مبه‌ری خۆشه‌ویست صلی الله علیه وسلم، وه‌ به‌ فه‌زلی نه‌و قوریانی دان و جیهاد و تیکۆشانه‌ نه‌پراوه‌یه‌، با بانگخوازان گه‌ر ده‌یانمۆی ڕیزو به‌رزوی نه‌م نۆمه‌ته‌ بگێڕنه‌وه‌، عیززه‌تی نیسلام بگێڕنه‌وه‌، بینه‌ هیزو پشت و په‌ناو وه‌ حده‌ت بۆ مسوڵمانان چاو له‌ پێشه‌وای بانگخوازان پێغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه وسلم بکه‌ن، نه‌وه‌تا خوای کاربه‌جی پیمان ده‌فه‌رموی: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾ ﴿١١٠﴾ [الأحزاب].

واته‌: سویند به‌ خوا به‌ راستی له‌ پێغه‌مبه‌ری خوادا (صلی الله علیه وسلم)، بۆ نێوه‌ هه‌یه‌ سه‌رمه‌شقی و پێشه‌وايه‌تی چاک، بۆ که‌سێک به‌ هیوای خواو (پاداشتی) ڕۆژی دوا‌یی بی، وه‌ زۆر یادی خوا ده‌کات.

پیویسته بانگخوازن له سوننه تی خوی پهروه ردگار بگن ده باره ی

پیغه مبهران و پیاوچاکان و زاناو بانگخوازن!!

پیویسته له سوننه تی خوی پهروه ردگار بگن ده باره ی پیغه مبهران و پیاوچاکان و بانگخوازن که له کاری بانگخوازیاندا تووشی چیان هاتوته پیش؟ جزره ها نیش و نازارو تاقی کرده وه، له بهر نه وه، نموان پیشه نگی گزرانکاری نمو واقعیه تاله بوینه که کومه لگاکه یان تیدا ژیاوه، نموان رووبه پرووی سته مکاره مله پوره کانی سه رده می خویان بوونه ته وه، وه رووبه پرووی میلله تانیک بوونه ته وه په نهان و ناشکرایان پیسو نه گریس بووه، به هیچ شیوه یه که سوزو هست و نه ستیان بؤ نیمانداران نه جولآوه و سکیان نه سوتاوه، نه مهش شتیکی سرووشیه له کاتیکدا تو له نیو کومه لگایه کدا بژی که زوربه ی تووشی نه زانی و گومرایی و شوین کموونی ناره زوه کانیان بسوین، شم تا قیکرنه وه و میحنه ت و نیش و نازاره ش خوی پهروه ردگار له چند شوینیکدا به روونی ناماژه ی پیکردوه:

- ده فرموی: ﴿الْمَرْءُ أَحْسِبُ النَّاسَ أَنْ يَتَرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ

الْكٰذِبِينَ ﴿٢٤٦﴾ العنكبوت. واته: (ته لیف لام میم)، نایا خه لك وا ده زانن که وازیان لی ده هینری نه گهر بلین پروامان هیناوه، نیتر نموان تاقی ناکرنه وه، سویند به خوا بیگومان که سانی پیش نموانمان تاقی کرده وه (ته مانیش تاقی ده کهینه وه) ننجا بیگومان خوا نمو که سانه ی راستیان کرد دیاری ده کات، دروزنه کانیس دیاری ده کات، (ده ناسرین).

- ہر وہا خورای بہرزو مہزن دہ فرموی: ﴿ اَمَّ حَسْبَتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَرَزَلُوا حَتَّى يَقُوْلَ الرَّسُوْلُ وَالَّذِيْنَ ءَامَنُوْا مَعَهُ، مَتَى نَصْرُ اللّٰهِ الْاِلَآءَ اِنَّ نَصْرَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ ﴿۱۱۶﴾ البقرہ.

واتہ: نایا و اتان زانیوہ کہ دہ چنہ بہ ہشت کہ چی ہیشتا نہ ہاتڑتہ ریتان نموی تووشی نموانہ بوون کہ لہ پیش نیوہدا تیہرین، کہ (لہ ریتی خوادا) دوو چاری سہختی و زہرہرو زیان بوون، وہ زور بہتوندی تہکان دران، بہ جزیریک کہ پیغہ مہبری نہوانہی پروایان ہیٹابوو لہ گہ لیدا، دہیانگوت: سمرکہوتنی خوا کہی دیت؟ ناگادار بن و دلنیابن بہراستی سمرکہوتنی خوا نزیکہ.

- ہر وہا لہسر زمانی لوقمانی حکیم کاتیک کورہ کہی ناموزگاری دہکات دہ فرموی: ﴿ يٰبَنِيَّ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْمَعْرُوْفِ وَاَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاَصْبِرْ عَلٰى مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُوْرِ ﴿۱۱۷﴾ لقمان.

واتہ: نہی کورہ شیرینہ کہم! نویژ بہ جی بیتہ، فرمان بہ چاکو ریتگری بکہ لہ خراپہ، ہوزگرو بہ نارام بہ لہسر ہر بہ لاو ناخوشیہ کہ تووشت دی، بیتگومان نموہ لہو کارہ گہورانہیہ کہ خوا پیوستی کردوہ.

ہر وہا پیغہ مہبری خوا صلی اللہ علیہ وسلم لہ چہندہا شوین ناماڑہی بہوہ کردوہ:

- { عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ النَّاسِ أَشَدُّ بَلَاءً؟ قَالَ: الْأَنْبِيَاءُ ثُمَّ الْأَمْثَلُ فَالْأَمْثَلُ فَيُبْتَلَى الرَّجُلُ عَلَى حَسَبِ دِينِهِ فَإِنْ كَانَ دِينُهُ صُلْبًا اشْتَدَّ بَلَاؤُهُ، وَإِنْ كَانَ فِي دِينِهِ رِقَةٌ ابْتُلِيَ عَلَى حَسَبِ

دینیه، فَمَا يَبْرَحُ الْبَلَاءُ بِالْعَبْدِ حَتَّى يَتْرُكَهُ يَمْشِي عَلَى الْأَرْضِ مَا عَلَيْهِ
خَطِيئَةٌ { أَخْرَجَهُ ابْنُ جِبَّانٍ بِرَقْم (۲۹۲۰)، وَالْحَاكِمُ بِرَقْم (۱۲۰) وَقَالَ: صَحِيحٌ
عَلَى شَرْطِ الشَّيْخَيْنِ.

واته: له سعدي كوري نهبي وه ققاصوه خوا ليلى رازى بى دهلى: گوتم نهى
پيغه مبهري خوا! كام (چين) له خدلكى تووشى زورترين تاقيكردنوهو بهلا دهبن؟
فهرمووى: پيغه مبهران، پاشان شوتنكهوتهى نهوان و شوتنكهوتهى دواى نهوانيش،
پياو به گويرهى دينه كى تاقى ده كرتتوه، نه گهر دينه كى به ريتكى و بهو په رى
توكمه يى گرتبوو، بهلاو تاقيكردنوهوى قورستر ده بى، نه گهر هات و دينه كى به
توكمه يى نه گرتنبوو جيگير نه بوو، به گويرهى نه ونده دينه يى كه هيه تى تاقى
ده كرتتوه، بهلاو تاقيكردنوهو واز له بنده ناهيتى تا واى ليده كات به سهر زويدا
ده رواو هيچ تاوانيتكى پتوه ناميتى.

- ههروه ها ده فهرموى: { حُضَّتْ النِّجْنَةُ بِالْمَكَارِهِ وَحُضَّتْ النَّارُ بِالشُّهُوَاتِ }
أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ بِرَقْم: (۲۸۲۲)، وَأَبْنُ جِبَّانٍ بِرَقْم (۷۱۶). واته: به ههشت دوره دراوه
به ناخوشيه كان، وه ناگر (دوزه خ) يش دوره دراوه به نار ه زووه كان.

- وه پيشموا بوخارى له صه حيحه كى خزيدا هيتاويه تى: كاتى مسولمانانى بى
دهسه لآتى مه ككه نه زيه ت و نازاردانيان زيادى كرد له سهر ده ستى هاويه شدانهرانى
قوره يش هاتنه لاي پيغه مبهري خوا لهو كاته دا له ژير سيبه رى كه عبه دا
داتيشتبوو، پييان گوت: نايبا داواى سهر كه وتنمان بو ناكه ي، نايبا بو مان
ناپاريتتوه له خوا؟ پيغه مبهري وا صلى الله عليه وسلم فهرموى: { قَدْ كَانَ
مَنْ قَبْلَكُمْ يُؤْخَذُ الرَّجُلُ فَيُحْفَرُ لَهُ فِي الْأَرْضِ فَيَجْعَلُ فِيهَا فَيْجَاءُ
بِالْمُنْشَارِ فَيُوضَعُ عَلَى رَأْسِهِ فَيَجْعَلُ نِصْفَيْنِ وَيَمْشَطُ بِأَمْشَاطِ الْحَدِيدِ

مَا دُونَ لَحْمِهِ وَعَظْمِهِ فَمَا يَصُدُّهُ ذَلِكَ عَنْ دِينِهِ، وَاللَّهُ لَيَبْتِمُنُّ هَذَا الْأَمْرُ
حَتَّى يَسِيرَ الرَّاَكِبُ مِنْ صَنْعَاءَ إِلَى حَضْرَمَوْتَ لَا يَخَافُ إِنْ أَلَّهَ وَالذَّنْبَ
عَلَى غَنَمِهِ وَلَكِنَّكُمْ تَسْتَعْجِلُونَ} أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ: برقم (۶۹۴۳).

واته: له پیش نیتوهدا که سانیك هه بوون زهویان بۆ هه لده که تراو زینده به چال ده کران،
وه به مشار له سه ریه وه ده کرا به دوو پارچه، وه به نووکی ناسن گوشت و
نیتسه که کانی لیک جیا ده کرایه وه، نه مانه هیچی نه ده بوونه هۆی نه وهی له دینه که ی
پاشگهزی بکه نه وه، سویند به خوا! خوا دینه که ی خۆی تهواو ده کات تاوا ی لیدیت
سواری له سه نعاوه به ره وه حه زره مووت به ریتگادا ده روات جگه له خواو، له
میتگه له گورگ نه بی بۆ مه ره کانی له هیج شتیکی تر ناترسی، به لام نیتو هه په له تانه.
پیشینانی نیتو هه له هاوه لانو شوینکه وتوانیان کاتی نه م نامۆزگاریسه قورنانیسه و
نهو رینمایانه ی پیغه مبهری خویان صلی الله علیه وسلم ده رباره ی ناماده کردنی
نیمانداران بۆ رۆژانی تاقیکردنه وه وه به لآو میحنهت بیست و فیری بوون و زانیان،
نهوانیش خویان ناماده کرد بۆ سه بات و نارامی و قوریانی دان..

خاوه ن نه فسیکی پر له نیمان بوون که ترس داینه گری له رووداوه کانی شهوگار، وه
دلی خۆراگریشی نه له رزی له به رده م پیشهاته کانی رۆزگار، بۆیه بینیمانن پاش
نه وهی له په یامی مسولمانیتی و بهرپرسیاریتی بانگخوازی و گرنگی تیکۆشان
گه یشتن، ده رچوون بۆ مهیدانی بانگخوازی بی نه وهی گوی بدنه له مه ره کان، وه
بی نه وهی سارد بنه وه به هۆی نهو به لآو ناخۆشیانه هاته به رده میان.

ههندی نمونه‌ی میژوویی^(۶):

بۆ نه‌وه‌ی بانگخواز به‌روونی بزانی باپیرانی سه‌به‌رزو به‌شکۆمان له‌هاوه‌لانی پیغه‌مبهری خوا صلی الله علیه وسلم چ ناره‌حه‌تی و زه‌حه‌تیه‌کیان تووش هاتوو له پیناوی گه‌یاندنی په‌یامی نیسلامی و بانگه‌وازی خوایی، به‌لکو جیلی تیه‌به‌ تایبته گه‌غه‌کافان نه‌و نارامی و سه‌به‌ری نه‌وان به‌کینه‌ په‌یره‌وو منه‌جه‌ی ژیاغان به‌ تایبته له‌ بواری بانگخوازی، وه‌ ڕێگه‌ی نه‌وان به‌گرینه‌ به‌ر له‌ قورسانی دانو خۆراگری، بۆ نه‌وه‌ی هه‌ر له‌ دنیا عیززه‌ت و ڕێزو شکۆیان بۆ به‌گه‌رتنه‌وه‌...

* **ئه‌مه‌ بیلاله‌ خوا لێی ڕازی بی:** نه‌و نیمانداره‌ نارامگه‌ری له‌ پیناو بانگه‌وازی کردندا به‌ چنده‌ها شیوه‌ نازار درا، هه‌رچه‌نده‌ زیاتر نازارو نه‌شکه‌غه‌یان ده‌داو به‌ردی گه‌وره‌یان له‌سه‌ر سکی داده‌نا له‌ نیوه‌پۆی زۆر گه‌رمدا له‌سه‌ر زه‌وی زیاتر نیمانی به‌هێزتر ده‌بوو زیاتر جێگه‌ی ده‌بوو له‌سه‌ر دینی خوای به‌رز، له‌ ناخه‌وه ده‌یگوت: (أحد، أحد، فَرَد الصَّد)!!

* **ئه‌مه‌ عه‌مما ره‌ خوا لێی ڕازی بی:** دایکی ناووی سومه‌یه‌یه‌و باوکیشی یاسر خوا لێیان ڕازی بی، نارامیان له‌سه‌ر شتانیگ گرت نینسان ناتوانی نارامی له‌سه‌ر به‌گری، وه‌ کاتی به‌نو مه‌خزوم به‌ نیسلام بوونی نه‌وانیان زانی توندترین سزاو نازاریان دان، بۆ نه‌وه‌ی دووباره‌ کافر ببه‌نمه‌وه‌، له‌ به‌تجا که‌ شوئینیکه‌ له‌ شاری مه‌که‌که‌ خێزانی یاسر چه‌ند ڕۆژێکیان له‌ نیو نه‌و نازارو نه‌شکه‌غه‌یه‌دا به‌سه‌ر به‌رد، پیغه‌مبهری خوا صلی الله علیه وسلم به‌لایاندا تیه‌په‌ری له‌و کاته‌ی که‌ سزا ده‌دران،

(۶) **ثم فونانه مان له‌ کتبه‌که‌مان (إلى ورثة الأنبياء) هیتاوه‌.**

پیغه مبهری خوا سهیری ناسانی کردو بانگی کرد: { اَصْبِرُوا آلَ یَاسِرٍ فَإِنَّ مَوْعِدَکُمْ الْجَنَّةَ } أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِی بِرَقْم: (۷۶۹)، قال الهیثمی: رجاله ثقات.

واته: نارام بگرن نهی خاوو خیزانی یاسر چاو پیکه وتنی نیتوه له بههشته، نهوانیش نمو بانگ کردنه ی پیغه مبهری خویان صلی الله علیه وسلم بیست دهر و ونیان نارام بۆوه دلیان سوکنایی بۆ هات، کاتی نهبو جهل نهفرتی خوی لیتی هاته لایان، سومه ییهی خوا لیتی رازی بی شهید کرد، بووه یه کهم شهید له نیسلام، پاشان به دوی نهودا یاسریشی شهید کرد، یاسریش بووه یه کهم شهیدی پیاو له نیسلامدا، تنها عه مار مایه وه، نمو پهری نهشکه نجمو نازاریان پی گه یاند نهویش نارامیی زوری گرت تا وای لیتها ت نهوی له توانای بوو نارامی گرت، له هوش خۆی چوو، نازاره که به شیوه یه که بوو ناچار بوو به شیوه یه کی رواله تی وشه یه کی کوفر بلتی بۆ نهوی وازی لیتین، به لام دلی پاکی هه پهری نیمانو یه قینه وه مایه وه، خوی په روه ردگاریش دهر باره ی عه مار نهو نایه ته ی دابه زاند که دهر موی: ﴿إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْأَيْمَنِ﴾ النحل. واته: مه گه که سیک زوری لی کرایت دلیشی دامه زراو بیت به باوه ر.

* ئەمەش موضعه بی کوری عومه یه خوا لیتی رازی بی: گه غییک له نیتو نازو نیعمه ت و خوشیدا گه روه بوو بوو، گوئی له به سه رهاتی مسولمان بوونی بگه ره وه (ابن سعد) له (طبقات) ه که یدا هیتاویه تی: (موضعه ب یه کی بوو لهو گه نجانه ی مه که که لهو پهری گه غییتی و جوانیدا بوو، دایک و باوکی زور خوشیان ده ویست، دایکی سامانیکی زوری هه بوو، باشترین و به نرخترین پۆشاک ی له بهر کوره که ی ده کرد، وه موضعه ب بۆغۆشترین که سی نیتو مه که که بوو، نه علی حه زره می له پی ده کرد، "دیاره نهو کات نهو جۆره زور به نرخ بووه"، پیغه مبهری خوا له مالتی

نهرقه مدا بانگی کرد یو نه وهی مسولمان بی، موصعه بیش هاته نیر نیسلام و باوهری هینا، هاته دهری مسولمان بوونه که ی خوی شارده وه، له ترسی دایکی و گهله که ی، پاش نه وهی ناشکرا بوو گرتیان و به ندیان کرد، ههر به بهند کراوی مایه وه هتا کۆچی حبه شه، پاشان له گه ل مسولمانان گه رایه وه).

خه بیایی کورپی نهرت ده لی: (نیمه له گه ل پیغه مبهری خوادا صلی الله علیه وسلم هیجره تمان کرد، له پیناوی خوادا، کارمان که وته سهر خوا، موصعب له رۆزی نو خوددا شهید کرا، هیچ قوماشتیکی ناوامان پی نه بوو بتوانین کفنی پی بکهین، قوماشتیکی کم نه بی کاتی سهرمان پیی داده پۆشی پییه کانی به دیار ده که وتن، وه کاتی پییه کانمان داده پۆشی سهری به دیار ده که وت، پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وسلم فهرمووی: (قوماشه که لای سهری پی داپۆشن و پییه کانی به شتیکی دیکه داپۆشن، پاشان به دیاریه وه گریاو فهرمووی: (تۆم ده بیی له مه که که، کهس هینده ی تۆ پۆشته و بۆن خو ش نه بوو، که چی نیستا سهرت تۆزاوی بووه له ژیر نه م پارچه قوماشه بورده یه دا، پاشان نه و نایه ته ی به سه ری ه وه خوتند: ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رَجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَن قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْظُرُ وَمَا بَدَلُوا

تَبْدِيلًا﴾ ﴿٢٢٣﴾ الأحزاب.

واته: له ناو باوه رداراندا پیوانیک ههن راستیان کرد له و په یانه ی که دابوویان به خوا نجا هه ندیکیان نه زرو به لیینی خوی به جی هینا، (شهید بوو) هه ندیکیشیان چاوهروانن هیچ گۆرانیکیشیان (له به لیینی خویان) دا نه کرده.

هیچ گومانی تیدا نییه نه و نارام گرتنه زۆره ی موصعب له پیغه مبهری خوا وه صلی الله علیه وسلم فیری بووه وه ری گرتوه، چونکه ههر پیغه مبهری خویان صلی الله علیه وسلم کرد بووه چاوساغ و پیشه وای خویان.

* شوئینکه وتوانی ئەوانیش هەر لەسەر پێنگای ئەوان پڕۆیشتوون و، نەم کاروانه هەر بەردەوامه، هەتا سەر دهمی ئیستامان و پاشی ئیمهش هەر بەردەوام دەبی، وه کور پێشهوا نه همدو، ئین ته میهوه، مونزیری کوری سه عیدو، سه عیدی کوری موسه ییبو، والی کوری تاووسو، هه سه ن به نناو، سه یید قوتبو، شیخ مهروان هه دیبو، شیخ عبدهولعهزیز به درو، سه دان و هه زارانی دیکهش، ده توانی دهیان نمونه له صه برو خۆراگری نهو پیاوانه بهینیتمهوه، په جهتی خویان لیبی، خوی پهرهردگار پلهو پایهیان بهرز بکاتمهوه.

ئهو هی له پێشهوه باسمان کرد به کورتیی:

ئهو انی خه ریکی کاری بانگخوا زین، له سه ر پێنگه ی هیدایهت و گۆرانکاری پێ ده کهن، هه یچ گو مانی تیدا نیه ده بی تووشی زه جه ته ی و مهینهت و ناخۆشیی بێن، ده بی مملاتی له گه ل خۆشی و ناخۆشیه کانی ژیان بکه ن، نهو که سه به هه له دا چوو ه که و ابزانن پێنگای ده عوه فه رش کراوه به گو ل و ره یحان، به لکو بانگخواز له سه ریه تی بزانی نه م پێنگای بانگه وازه به به ردی گه وره و ره ق فه رش کراوه، وه به درک و دالی وشک و نازارگه یه نه ر دا پۆشراوه، نه گه ر خۆی له سه ر نارام گرتن و ته حه ممول کردن رانه یینی نه وه له یه که م تا قی کرد نه وه دا ده که وێ و به جه ی ده میتی، ناتوانی به رده وام بی.

(أبو طیب المتنبی) گو توویه تی:

ذُریني أَنلُ ما لا يُنالُ مِنَ العُلَى فَصَعْبُ العُلَى فِي الصَّعْبِ وَالسَّهْلُ فِي السَّهْلِ

واته: لیم گهری با بگم بهو بهرزیهی که پیی ناگه‌یشتری، گه‌یشتن به‌به‌رزیهی له ناخوشییدایه، وه گه‌یشتن به ساده‌یی و حهز نه‌کردن به به‌رزیهی شهوه همر له ساده‌یی و ناسانی دایم‌وه نهمه‌یان به ناسانی ده‌ست ده‌که‌وی.

هه‌روه‌ها خاوه‌نی نهم دیره‌ش زور راستی گوت‌وه:

وَإِذَا كَانَتِ النَّفُوسُ كِبَارًا تَعَبَتْ فِي مُرَادِهَا الْأَجْسَامُ.

واته: نه‌گهر نه‌فس بیهوی به‌رزو گه‌وره بی، بۆ گه‌یشتن بهو نامانجه لاشه ماندوو بی.

گه شیبینی

گه شیبینی هیژیکی باشی دەر وونی کاریگهره، خاوه نه که ی زهرده خه نه و هیواوه دهر وانیته بهیانی، بۆ گه یشتن به و مه به ستهش که داوای ده کات به گیانیکی قیادی و نازایه تییه وهر ری ده کا، به هژی شو گه شیبینی وه خوی له بی ئومیدی دهر پاریژی.

نه وه راسته که ولاتانی رۆژناوا به تایبهت نه مریکا، نیسرا ئیلیان دروست کردوه، نه وهش راسته که داگیر کهر هۆکارو فاکته ری به هیزی خوی ههیه بۆ دوور خسته وه ی مسولمانان له نیسلامو هاندانیان بۆ چوونه نیو نیلحدادو لایه نه بی دینه کان، نه وهش راسته که شیوعیه تی جیهانی پلانی ههیه بۆ به نیلحداد بردنی مسولمانانو دروست کردنی گومان له دلینادا، بۆ تیکدانی عه قیده یان، نه وهش راسته که یه هودی جیهانی پلان و شیوه و شیوازی جۆراو جۆریان ههیه بۆ له ناو بردنی هه موو دینیکی دیکه ی غهیری خۆیان، وه کۆنترۆل کردنی جیهانی نیسلامییی، وه راستیشه که زۆریه ی وولاتان له رۆژهه لات و رۆژناوا به مرده وام له هه ولتی به هیز کردنی نیسرا ئیل دان، وه سوورن له سه ر بوونی نیسرا ئیل له بهر چند مه به ستیکی سیاسی خۆیان، وه له بهر چند نامانجیکی نابوری، وه چند بهرزه هه ندیه کی زاتی، وه به لئی راستیشه که پیلان و نازاوه گیپی له سه ر نیسلامو مسولمانان گه یشتوته چله پۆیه، به لام پیویسته نه مه وا له بانگخواز نه کات تووشی بی ئومیدی و رهش بینی بی له بونیات نانی عیززه ت و سه ره رزی، وه نابی بی ئومیدی به سه ریدا زال بی له جیه جی کردنی نامانجه کانی بۆ به دی هینسانی سه ر که وتن.

بانگخوازی ږنگه‌ی خوا، زړ له پشتره بڼه‌ی خو‌ی به سیف‌تی نومیدو هیواوه
 برازینیتوه بۆ سهرخستی ده‌عوه‌ک‌ی، وه نه‌و له هم‌وو ک‌س شایسته‌تره وه‌سف
 بکړئ به که‌س‌یک‌ی گ‌ه‌ش‌ب‌ن‌و به‌ر‌چ‌ا‌و ږوون بۆ به‌ه‌ی‌ز ک‌ر‌د‌ن‌ی د‌ی‌ن‌ی خوا، له‌به‌ر‌چ‌ی؟
 - له‌به‌ر نه‌وه‌ی قور‌ن‌ان ب‌ی نوم‌ی‌د‌ی و ږه‌ش ب‌ن‌ی ح‌م‌ر‌ا‌م ک‌ر‌د‌وه، وه س‌ه‌ر‌ز‌ه‌ن‌ش‌ت‌ی
 که‌س‌ان‌ی ب‌ی نوم‌ی‌د‌و ږوش‌ب‌ی‌ن‌ی ک‌ر‌د‌وه.

- وه می‌ژوو به‌لگ‌ی نه‌وه ده‌د‌ه‌نه ده‌س‌ت که می‌لله‌تان ږا‌پ‌ه‌ر‌ی‌ون د‌ژ‌ی نه‌وه‌ی که
 ها‌ت‌و‌ته س‌ه‌ر‌ی‌ان و ب‌ی نوم‌ی‌د‌ نه‌بو‌ن‌ه‌و ده‌س‌ته پا‌چه س‌ه‌ی‌ر‌ی ب‌ک‌ن.
 - وه له‌به‌ر نه‌وه‌ی پ‌ت‌غ‌ه‌م‌به‌ر‌ی خوا ص‌ل‌ی الله علیه وسلم مو‌ژ‌د‌ه‌ی به‌ ت‌و‌م‌ه‌ت‌ی
 ئی‌س‌لام دا‌وه به‌ وه‌ی که ده‌ب‌نه ت‌و‌م‌ه‌ت‌ی‌کی ع‌ه‌ز‌ی‌زو خا‌وه‌ن ک‌ی‌ان.

*** ه‌م‌ر‌چ‌ی قور‌ن‌ان‌ی پ‌ی‌ر‌و‌زه ږه‌ش ب‌ی‌ن‌و ب‌ی نوم‌ی‌د‌ی ح‌م‌ر‌ا‌م ک‌ر‌د‌وه:**
 له‌و نایه‌تانه‌ی که به ږوون‌ی نه‌مه‌مان ب‌ی ده‌ل‌ی‌ن:

- خ‌و‌ای پ‌ه‌ر‌وه‌ر‌د‌گار ب‌ی نوم‌ی‌د‌ی و ږه‌ش ب‌ی‌ن‌ی ک‌ر‌د‌و‌ته ت‌ر‌ی‌کی ک‌و‌ف‌ر وه‌ک
 ده‌ف‌م‌ر‌م‌و‌ی: ﴿... وَلَا تَأْتِسُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْتِسُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
 الْكَافِرُونَ﴾ ۸۷ یوسف.

وا‌ته: وه نا‌توم‌ی‌د‌ش مه‌ن له می‌ه‌ره‌بان‌ی‌ی و به‌زه‌ی‌ی خوا به‌ ږاس‌ت‌ی نا‌توم‌ی‌د‌ ناب‌ی له
 ږه‌ح‌م و می‌ه‌ره‌بان‌ی خوا ج‌گ‌ه له‌وان‌ی که ب‌ی با‌و‌ږ‌ن.

- له نایه‌ت‌ی‌کی د‌یک‌ه‌دا ی‌ن‌س و ږه‌ش‌ب‌ی‌ن‌ی ک‌ر‌د‌و‌ته ق‌ه‌ر‌ی‌نه‌ی گ‌وم‌ږ‌ای‌ی و س‌ه‌ر‌ل‌ی‌ش‌ی‌وان،
 وه‌ک ده‌ف‌م‌ر‌م‌و‌ی: ﴿... وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ﴾ ۸۵
 الحجر.

وا‌ته: جا ک‌ی له می‌ه‌ره‌بان‌ی‌ی پ‌ه‌ر‌وه‌ر‌د‌گار‌ی نا‌توم‌ی‌د‌ ده‌ب‌ی مه‌گ‌ه‌ر گ‌وم‌ږ‌ای‌ان؟

- لمو نایه تیکی دیکه دا مرؤف ناگادار ده کاتموه له ره شبینی، وه ک ده فهرموی:

﴿ وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِن تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ يَمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيَهُمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾ ﴾ الروم.

واته: وه کاتیک ره همت و چاکه یه که به خه لک بدهین پیی دلخوش دهن، وه نه گهر زیاننیکیان تووش بی به هوی کرده وی خرابیانه وه، کوت و پر بی هیوا دهن له (به زهی خوا).

لمو ده فقه قورنایانه ی سهروه نه وه مان بز دهرده که موی: ره شبینی له دینی خوا چه رامو دروست نیه، چونکه ره شبینی پیوا ده کوژی، وه نازاکان ژتر ده خات، وه بوومه لهرزه وایه بز میلله تان، هیوا و ناواته کان تیک و پیک ده شکیتی، له سهر بانگخواز پیوسته وریا بی لمو بز چوون و قسه نه شیاهوی که ده لی: (هه موو شتیک کوتایی هات و نه ماتتوانی)، یا خود ده لی: (دهست به دهرگاکهی خۆته وه بگره، له بانگخواری و تیکوشاندا هیچ سوودیک نیه)، یا خود نمو قسه یه ی که باوه له نیو خه لکی و ده لی: (خۆت و کرده وی خۆت، خه لک چی ده کات با بزخوی بیکات وازیان لی بینه).

قورنای نار ی لم جوړه که سانه ناوه ناکام و به زهویوه نووساو، وه ک ده فهرموی:

﴿ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٨﴾ ﴾

أَشْحَةَ عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَفُوكُمْ بِالسِّنَةِ جِدَادٍ أَشْحَةَ عَلَى الْخَيْرِ أُولَئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَالْحَبِطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٩﴾ ﴾ الاحزاب.

واته: بیتگومان خوا بهو کهسانه تان ده زانی که سارد که ره وهو گه پرنه ره وهی (مسولمانان له جیهاد)، که به براده ره کانیان ده لئین: وهرن بۆ لای نئیمه (و خۆیان ده دزیسه وه له جیهاد) نهوانه نایهن بۆ جهنگ و غهزا زۆر به که می نه بی، له ناستی نئیه دا (مسولمانان) چرووکن، ننجاکاتی (به هۆی جهنگه وه) ترسو و بیم پهیدا ده بی، ده یانبینی به جۆرتک سهیرت ده کهن (له ترسی جهنگ) چاویان بهم لاو نه لادا ده سووری، به وینیه که سی له سه ره مه رگدا بیتهۆشیی به سه ردابی، به لام کاتی ترسه که رویشت و نه ما به زمانی تیژ زمانتان لی دریش ده کهن، (وه داوای غه نیمه تان لی ده کهن) که چی چرووک و پژدن له سه ر مال و غه نیمه ت، نا نهوانه باوهریان نه هینابوو، بۆیه خوا کرده وه یانی پوچه ل کرده وه، وه نه مه به لای (خراوه) کاریکی ناسانه.

ئهو کۆمه له رهش بینی و بی نومیده کاتی نه م رووه بیتومیدو ره شینه بونیات ده نئین، بهر له هه موو که سیکی دیکه به لگه یه له سه ر به هیلاک چوونی خۆی، نهک به هیلاک چوونی رسولمانان، پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وسلم ده فه رموی: { إِذَا قَالَ الرَّجُلُ هَلَكَ النَّاسُ فَهُوَ أَهْلَكُهُمْ } { أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ بِرَقْم (٢٦٢٣) .
واته: نه گه ر پیاویک گوتی: خه لکی هه موو به هیلاک چوون، خۆی له له هه موویان زیاتر به هیلاک چوو.

ئهو ی جیگه ی سه رسرپمانه نه وه یه کۆمه لئیک له و که سه بی هینزو لاوازانه که خۆیان داوه ته پاڤ زانست و زانیان داوای دوور بوون له خه لکی ده کهن داوای دووره په ریزی ده کهن، وه پێیان باشه له ماله که ی خۆتدا بیتو ته نها ناگاداری خۆت بی، پێیان وایه هیچ رینگایه ک نیسه بۆ چاکسازی و پاکسازی کردنی کۆمه لگا، وه ناتوانری گه وره یی و ریز بۆ ئهو ئۆمه ته بگه رتته وه، وه هیچ نومیئدو هیوایه ک نیسه،

ئىستا کاتی نهويه که مسولمان خۆی و چند پاروو نانیک و پئوستیهک پهنا بۆ
چۆلهوانیی و نهشکوت و ناو چیاکان بیات بهو دینداریهی ههیهتی سهری خۆی
ههلبگرئ، تاره کو مردن دهیگاتی!!

راسته که پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وسلم ده فرموی: {يُوشِكُ أَنْ يَكُونَ
خَيْرَ مَالِ الْمُسْلِمِ غَنَمٌ يَتَّبَعُ بِهَا شَعَفَ الْجِبَالِ وَمَوَاقِعَ الْقَطْرِ يَضْرِبُ بِرَيْنِهِ
مِنَ الْفَتَنِ} أخرجه البخارى برقم: (٧٠٨٨).

واته: هیندهی نه ماوه باشتین مالتی مسولمان چند سهر ناژه لیک بی و له دوایانه وه
به ره و قه دپالی چیاکان و له وه رگاکان بچی و خۆی و دینه که ی هه لسی له بهر فیتنه
(فیتنه ی نهو رۆژگاره ی که تیبدا ده ژی). به لام زانایانی شیکه ره وه ی فرمووده
گوتوویانه نه مه بۆ که سیکه بکه و یتته حاله تیکه وه فیتنه که به شیوه یه که بی
مه ترسی هه لگه رانه وه (پیدده) ی لی بکری^(٧).

(٧) هه موو نهو فرموودانه ی باسی دووره په ریزی (العزلة) ده که ن، مه هموولن
له سهر نه وه ی نهو که سه تووشی فیتنه بی له دینه که ی و مه ترسی هه لگه رانه وه
بکات، وه که سی تووش بوو به فیتنه هه یچ هۆکارێکی چاکسازی پی نه مابئ، وه
نه توانئ هه یچ گۆرانکاریه ک بکا، نه م دیارده یه ش له نیشانه کانی رۆژی دوا ییه،
چونکه قیامت کاتیک دئ که سی له سهر زهوی نه مابئ بلی: (الله، الله)، به لکو
قیامت له سهر که سانئ هه لده ستئ که پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وسلم ناوی
لهو که سه ناوه: (لکع بن لکم) واته: بی نرخی کورپی بی نرخی، هه روه که له
فرمووده دا هاتوه.

به لآم هەرچی ئیمهین مادام له خاکیکدا ده ژین خه لکه که ی مسولمانه و درووشه دینیه کانی خوا بهرز راده گرنو جی به جیی ده کهن، نه حکامه کانی ئیسلام جیبه جی ده کهن، وه مادام دهره تیک ههیه بۆ یارمه تی دانی یه کتر، که واته درووست نییه و هه رآمه مسولمان خۆی دووره په ریز بکات، چونکه نه وه ی که پیویسته بۆ نه وه ی واجبیکه پی ته وای بی، نه ویش ده بیته واجب، له بهر نه وه پیویسته له سه ر مسولمان تیکرایان حوکمی خوا له سه ر زه وی به ریا بکه ن، وه پابه ندن به کۆمه لئ مسولمان، له سه ر رینگای تیکۆشان و خۆماندوو کردن به ره و پیتش برۆن به و په ری متمانه به خۆبوون و گه شبینیه وه .

* میژوو به لگه ی زوری تیداییه له سه ر راپه رینی ئۆمه تان سه ره رای تووش بوونیان به زه لیلی و بی هیزبوونیان:

نه مه کۆمه لیک به لگه ی میژوین^(۸):

أ- پاش نه وه ی پتسه وای نه بو به کر خوا لئی رازی بی جیشینی وه رگرت، بارودۆخه که له و په ری ناخۆشی و ناله باری دابوو، دووروان به شیوه یه کی به رچا و رۆلیان ده رکه وت، نه وه ی هه لگه راپه وه هه لگه راپه وه له لادینشینه عه ره به کان، وه خه لکانیک پهیدا بوون بانگه شه ی پیغه مبه راپه تییان ده کرد، وه خه لکانیکی دیکه پهیدا بوون ره تیان کرده وه زه کاتی مائی خوا بهن، جومعه له هیچ شارنک نه ما غهیری شاره کانی مه که وه مه دینه، مسولمانان وایان لیته ات وه ک (عوره ی کوری زوبهیر) خوا لئی رازی بی ده لئ: (مسولمانان وه ک و مه ریان لیته ات له شه وینکی باراناوی تاریکی زستاندا، له بهر له ده ستدانی پیغه مبه ره که یان خوا صلی الله علیه

(۸) هه موو به لگه میژویانه مان له کتیبی (الإسلام والقضية الفلسطينية)

خواستۆته وه (ه ی دانهر خۆیه تی)، ص ۸۳ - ۸۵.

وسلم، وه له بهر که می ماره یان و زۆری دوژمنه کانیان، ههتا هه ندیک له مسولمانان به پیشهوا نه بو به کریان گوت: (ئهی جینشینی پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وسلم: دهرگاکهت پیوه ده، له ماله که تدا بیتهوه، پهروه ردگاری خۆت به پرسته ههتا مردن ده تگاتی).

به لام به پیچهوانه وه نه بو به کر خوا لیتی رازی بی ئومیدی به سهریدا زال نه بو، رهشینی نهیتوانی گه مارۆی بدات، رووبه روی هه مو وه پیشهات و نار هه تیانه بوویه به نیمانیکی قول، به عه زیمه تیکی پتهو، به گه شبینه کی مه زنه وه، نه وه که قسه یه کی فه مووه تا دنیا مابی نهو قسه یه ی نامری له نیو نهو هه مووه زه مه تی و تاریکییه وه فه رموی: (أینقص الدین وأنا حی؟) واته: دین به ره و کورتیی و له ناوچوون بروا منیش زیندووم؟

نه وه تا هه ره نه بو به کره خوا لیتی رازی بی له و بارودۆخه شلۆقه دا کاتی عومهری کوری خه تتاب دیته لای و سه رکۆنه ی ده کات له سه ر بریاردانی شه ر دژی نهوانه ی که ره تیان کرده وه زه کات بهن، به عومهر خوا لیتی رازی بی ده لی: (عومهر انه وه چیته، بیده نگبه، داوای سه رخستنت لی ده کهم، تۆش به هه جاله تی دیته لام؟ تۆیه که به زه بری بووی له جاهیلیهت و بی دهستی له نیسلام؟ سویند به خوا تا شمخیر له ده ستم بی جهادیان له گه ل ده کهن، سویند به خوا جهنگ له گه ل نهوانه دا ده کهم که جیاوازی ده کهن له نیوان نوێزو زه کات، سویند به خوا نه گه ر ریگریم لی بکن به پیدانی نهو گورسه ی که به ملی ناژه له کانیان وه ده کهن که له سه رده می پیغه مبهری خوا دا داویانه، له سه ر نه وه جهنگیان له گه ل ده کهم).

عومەر خوا لیتی راوی بی گوتی: (نهمه شتیك نه‌بوو جگه له‌وهی وای ده‌بینم خوای په‌روه‌ردگار دلّی نه‌بو به‌کری خوا لیتی رازی بی کرده‌وه بۆ نهم جه‌نگه، زانیم که نه‌و له‌سەر حه‌قه).

هەر نه‌بو به‌کر بوو خوا لیتی رازی بی له‌و بارودۆخه دژواره‌دا سوپای نوسامه‌ی به‌پری کرد، به‌و که‌سانه‌شی گوت که به‌ره‌ه‌لستی نه‌و کاره‌ی نه‌ویان کرد: (سویند به‌وه‌ی گیانی نه‌بو به‌کری به‌ده‌سته، نه‌گه‌ر بزائم به‌م کاره دپوو درنج ده‌مرفینن نهم کاره هەر ده‌که‌م، وه‌ک چۆن پیغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه وسلم به‌ر له‌وه‌فاتی برپاری به‌پری کردنی سوپاکه‌یدا، نه‌گه‌ر نهم شاره‌که‌سی تیدا نه‌میئی جگه له‌خۆم به‌ته‌نیا بکه‌وم هەر ده‌یکه‌م، گریه‌که‌ ناکه‌مه‌وه پیغه‌مبه‌ری خوا گرتی دابی).

به‌رده‌وام نه‌بو به‌کر خوا لیتی رازی بی پلانی ده‌کیشا، تیده‌کوشا، نوینه‌رانی ده‌ناردن، شه‌وغوینی ده‌کرد له‌پیناو به‌رژه‌وه‌ندی خه‌لکه‌که‌ی، تا نه‌وه‌بوو توانی به‌سەر هه‌موو نه‌و زه‌حه‌تیانه‌دا زال بی، به‌سەر هه‌موو نه‌وانه‌دا سه‌رکه‌وی که‌ پیلانیان بۆ مسوڵمانان ده‌کیشا، فیتنه‌و نا‌زاوه‌یان ده‌نایه‌وه، وه‌ سه‌رکه‌وت به‌سەر هه‌لگه‌راوه‌کان، وه‌ به‌سەر نه‌و که‌سانه‌دا که‌ بانگه‌شه‌ی پیغه‌مبه‌رایه‌تیان ده‌کرد، وه‌ نه‌وانه‌ی که‌ قه‌ده‌غی زه‌کاتیان ده‌کرد، وه‌ نه‌وانه‌شی که‌ نوژیان به‌تال کرده‌وه، وه‌ توانی شکۆ بۆ مسوڵمانان بگه‌رینتیه‌وه، وه‌ توانی ئومید بۆ بی ئومیدان بگه‌رینتیه‌وه، وه‌ ده‌ولت بۆ ئیسلام برینتیه‌وه، وه‌ هه‌بیه‌ت و ریز بۆ خیلانه‌ی راشیدین بینتیه‌وه.

پیاوه‌ گه‌وره‌کان و ئیمان پته‌وه‌کان ئاویان کرده‌وه!!

ب- پاش نه‌وه‌ی هه‌ندی له‌ مسوڵمانان و غه‌یری مسوڵمانانیش گومانیان هه‌بوو له‌وه‌ی جارێکی تر مسوڵمانان بتوانن مزگه‌وتی نه‌قصا له‌ ژیر ده‌سه‌لاتی خاچ

پەرستان دەر بهینرتتهوه، خاچ پەرستان نهو کاته توائنبویان زۆریه ی خاکی مسولمانان بجهنه ژیر دهستی خویان و داگیری بکهن، وه داگیر کردنی مزگهوتی نهقصا بۆ ماوهی سهدهیهک، نه مه وای له زۆریک له مسولمانان کردبوو به شیوهیهک بئ ئومید بن بلین: هیچ ئومیدتیک و هیوایهک نیه بۆ سهرکهوتنی مسولمانان بهسهر خاچ پەرستان، له بهرانبهردا خه لکانی دیکه هه بوون بۆچوونیان وابوو حه قه ن رۆژیک دئ نازاد بکری، نهوه بوو لهسهر دهستی پالهوانی خاوهن غیرهت (صلاح الدین) له شه ری (حطین) ی یه کلاکهره وه دا توانی مزگهوتی خۆشهویستی نهقصا رزگار بکات، پاش نهوه مسولمانان بوونه خاوهنی سیاده و هیزو شکۆ خاوهن کیانی خۆیان.

پیاوه گه وره کان و ئیمان پته وه کان ناوایان کردووه!!

ج- هندی گومانیان وا دهرد نه گهر مسولمانان هه ل سوراپوئیک و خه م خۆریکیان هه بوایه مه غۆزو ته تهره کان به م شیوه وه حشیه گهریه نه یانده توانی خا ک و خه لکی مسولمانان له و په ری بۆ نه و په ری ویران و خاپوور بکه ن و مالیان به تالان بیهن، تا نه و رادده یه ده گوتری هۆلاکۆ له هئسکه په یکه ری لاشه ی مسولمانان هه ره می بهرزو چیا ی پته و ی لی دروست کرد، میژو نووس (ابن الاثیر) ده رباره ی سه ختی نه و رۆژانه ده لئ: (ماوه ی چهند سالتیک مامه وه نه متوانی نه و رووداوه گه وره یه بنووسمه وه، له بهر گه وره یه که ی، رقم له باس کردنی بوو، پیه کم له پیتش بوو یه کیکم له پاش دوو دل بووم له نووسینه وه ی نه و میژووه تاله، نه وه بۆ کئ ناسانه بتوانی به ده سه کانی خۆی له ناو بردنی ئیسلام و مسولمانان بنووسیتته وه، کییه

نه‌وه باس کردنی نه‌وه‌ی لا ناسان بی؟ خۆزگه دایکم منی نه‌بوایه!! خۆزگه بهر له‌وه بهردمایه‌وه له بیر کرابام!!^(۹).

کۆ ده‌یزانی و گومانی ده‌برد رۆژێک دێته پێش وولاتی مسوڵمانان پاش نه‌و رۆژه سه‌ختو دژوارانه له‌سه‌ر ده‌ستی پالنه‌وان (مقدم) (قطر) نازاد ده‌کری، له‌ جه‌نگی (عین جالوت)، مسوڵمانان عیززه‌ت و سه‌ربه‌رزیه‌کی نه‌وتویان بۆ گه‌راییه‌وه نه‌وه دوا‌ی نه‌وه شانازی پێوه بکمن.

پیاوه گه‌وره‌کان و ئیمان پنه‌وه‌کان ئاوايان کردووه!!

ئهم سۆ کاره‌ساته گه‌وره‌یه که له سۆ چه‌رخ‌ی جیاواز روویانداوه، وه شۆرشه‌کانی دیکه‌ی ئۆمه‌تی نیسه‌لامی دوا‌ی له پاش نه‌و سۆ رووداوه، خۆی له خائێکدا ده‌بینیته‌وه، نه‌ویش بریتییه له‌ سوونی سه‌رکرده‌وه‌یه‌کی ئیمانداره، خاوه‌ن عه‌قیده‌یه‌کی رۆچوو، خاوه‌ن ئیمانێکی پته‌و بی به‌و په‌یمانه‌ی خوا‌ی گه‌وره ده‌رباره‌ی سه‌رخستنی مسوڵمانان و به‌ره‌و پێش بردنی نیسه‌لام و گێرانه‌وه‌ی هیزو ده‌سه‌لات بۆی، سه‌رکرده‌یه‌ک زۆر ده‌ستی گرتی به‌ پێنمایه‌کانی نیسه‌لام، وه زۆر ده‌ستگه‌ری به‌ ناداب و په‌وشته‌ جوانه‌کانی نیسه‌لام، خۆی دامالێبی له‌ هه‌موو خۆیسته‌یه‌ک، وه سه‌کرده‌یه‌ک بی دوور بی له‌ ده‌مارگیری نه‌زانی، وه بجه‌نگن به‌ شمشیره‌که‌ی پێغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه وسلم، نه‌گه‌ر نه‌و جۆزه سه‌رکرده‌یه له‌نیو مسوڵمانان هه‌بی، نه‌وه شایسته‌ی سه‌رخستنی خوا‌یی ده‌بن، وه شایسته‌ی پالپشته‌یه‌ک ده‌بن له‌خواه که عاده‌تی پیره نه‌گیرایی، وه خوا‌ی په‌روه‌ردگار

(۹) (الکامل) لابن الأثیر، سه‌یری نه‌و ئابروچوونه بکه که مه‌غۆل دژی مسوڵمانان

موعجزیه‌یان بَو دینیتیه دی، نه‌ه‌تا ده‌فهرموی: ﴿... أَوْلَيْكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ المجادلۃ، وه ده‌فهرموی: ﴿وَأَنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْعَالِيُونَ﴾ (۱۷۳) الصافات، واته: دیار شیه ههر سهر یازانی نیتمه سهر ده‌که‌ون.

گه‌شبین بوون به سهر که‌وتنی دینی خوا سهره‌تای سهر که‌وتنه، هیتزی مه‌عنه‌ویی ههر نۆمه‌تیک گه‌نجه‌کانی پال پی‌توه ده‌نی بَو به‌ده‌سته‌ینانی سهر که‌وتنی زیاتر، له هه‌موو کات و شویتیکدا، وه خوای گه‌وره‌ش له‌گه‌ل پار تیز کاران و نیازیاکان و تیکوشه‌ران دایه، نه‌وانی فرمان به‌شته به‌سنده‌کان ده‌که‌ن و ریگری له شته ناپه‌سندو خراپه‌کان ده‌که‌ن، وه نه‌وانی سنوره‌کانی خوا ده‌پار تیزن، ﴿وَتُرِيدُ أَنْ

تَمَنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَهُمْ أَيْمَةً وَجَعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ

﴿القصص﴾ واته: وه نیتمه ده‌مانه‌وی (به چاکمی خۆمان) منه‌ت بنیین به‌سه‌ر نه‌وانی که لاوازو ژیر ده‌ست کرابوون، له ولاتی (مصر) دا، وه بیانکه‌ینه پیشه‌واو بیانکه‌ینه میرات گران (ی که له‌پوری فیرعه‌ون و شویتکه‌وتوانی).

* پیغه‌مبه‌ری خواش صلی الله علیه وسلم موژده‌ی عیززه‌ت و ریزی به نۆمه‌تی نیسلام داوه:

- پیغه‌مبه‌ی خوا صلی الله علیه وسلم ده‌فهرموی: ﴿لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي عَلَى الْحَقِّ ظَاهِرِينَ﴾ أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْم (۱۸۸۰۴). به‌رده‌وام تائیفه‌یه‌که له نۆمه‌ته‌که‌م دیارن له‌سه‌ر هه‌ق، له ریوایه‌تیکدا هاتوه: ﴿لَنْ يَبْرَحَ هَذَا الدِّينُ قَائِمًا يُقَاتَلُ عَلَيْهِ عَصَابَةٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ﴾ أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ بِرَقْم: (۱۹۲۲)، وَأَبْنُ جَبَّانُ بِرَقْم: (۶۸۳۷). واته: نه‌و دینه به‌رده‌وام له‌سه‌ر

پیتی خۆی دوهوستی، کۆمه لیک له مسولمانان شهرو کوشتاری له پیناودا ده کهن، تا پۆژی قیامت.

ئهم فهرمایشتانه به لگهیه کی به کلاکه ره وهن له سهه بوونی کۆمه لیک له ئیمانداران له سهه ههق، تا هاتنی پۆژی دوایی، وه ئهو کۆمه لهو تایه فهیهش بهردهوام له مملانیندان له گه له باتیل، نه گهر پۆژیک له پۆژان نووری ههق شاررایهوه، ههچ گومانته نه بی پۆژیک دی رووناک ده بیتهوهو دووباره سه ره له داتهوه، له نیو تاریکیه کانی بی نومییدا رووناکی نومیو هیوا دهرهوشیتهوه.

- ههروهها له فهرمودهیه کی دیکدا ده فه رموی: {لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي يُقَاتِلُونَ عَلَى الْحَقِّ ظَاهِرِينَ، وَلِعَدُوهُمْ قَاهِرِينَ، لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ جَابَهُمْ، وَلَا مَا آصَابَهُمْ، مِنَ الْبَلَاءِ حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرَ اللَّهِ، وَهُمْ كَذَّبُكَ} قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ: وَأَيْنَ هُمْ؟ قَالَ: (بَيْنَ الْمُقَدَّسِ) { أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ برقم (۳۶۴۱).

ئهمه موزدهیه که له لایهن پیتغه مبهری خواوه صلی الله علیه وسلم که نیسلام ههرده بی حوکم بکات، وه خاکی مزگه تی نه قاصا هه ده بی نازاد بکری، وه سه بهزی و شکومه ندی هه ده بی بگهریتهوه بو مسولمانان.

- نه بی قه بیله ده لی: نیمه له لای عه بدوللای کوری عه مری کوری عاص دابوین، پرسیار کرا کامه له دوو شاره زووتر فه ته ده کری: قوسته نتینیه یاخود پۆمی^(۱۰)؟ عه بدوللای داوای سنووقیکی کرد بۆی بینن، نووسراویکی تیدا بوو ده ری هینا، پاشان گوتی: لهو کاتهی نیمه له ده هوری پیتغه مبهری خوا صلی الله

۱۰ - قوسته نتینیه: بیزه نتهیه، یاخود (استنبول)ی نیستا، وه پۆمییه:

بریتیه له پۆما پایته ختی نیستای ئیتالیایه.

علیہ وسلم بووین نەر پرساره مان نووسیه وه کاتی له پیغهمبهری خوا صلی الله علیه وسلم کرا کامه شار بهر له هه موویان ففتح ده کری؟ فهرمووی: شاری هرقل، واته: قوسته نینیه^(۱۱).

فتهقی یه کم هاته دی له سهر دهستی سولتان (موحه مه د فاتیح) ی عوسانی په همتی خوای لیبی، سالی (۱۴۵۳) ز، واته: (۸۰۰) سال پاش هه واله که ی پیغهمبهری خوا صلی الله علیه وسلم، فتهقی دووه میس هه ده بی بیته دی به نیزی خوای بهرزو مهزن، پرسیار ده کهن نه مه که ی؟ تو بلی: به لکو نه مه زور نریک بی!!!

- ههروه ها له فرمایشتیکی دیکه دا هاتروه: {تَكُونُ النُّبُوءُ فِيكُمْ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ ثُمَّ يَرْفَعَهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةً عَلَىٰ مِنْهَاجِ النُّبُوءِ فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ ثُمَّ يَرْفَعَهَا إِذَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَرْفَعَهَا ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا عَاضًا فَيَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَكُونَ ثُمَّ يَرْفَعَهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا جَبْرِيَّةً فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ ثُمَّ يَرْفَعَهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةً عَلَىٰ مِنْهَاجِ النُّبُوءِ} أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْم (۲۷۳)،
تعلیق شعیب الأرئوط: إسناده حسن.

واته: پیغهمبهرایه تی له نیوتان ده مینیتیه وه نه وه نده ی خوا حهز بکات، پاشان بهرزی ده کاته وه، پاشان جینشینیی (خلافهت) پهیدا ده بی له سهر ریبازی پیغهمبهر، نهویش ده مینیتیه وه له نیوتان نه وه نده ی خوا حهز بکات، پاشان نهویش بهرز ده بیته وه، پاشان پادشایه تی دی و نهویش له نیوتاندا ده مینیتیه وه نه وه نده ی

خوای بیهوی، پاشان ده بیته حوکمی خۆسه پیتن، نهویش ده مینیتسهوه نهوه ندهی خوا
بیهوی، پاشان بهرزی ده کاتمه لهو کاتهی که خوا به خۆی دهیهوی، له کۆتایی دا
ده بیتهوه به خهلافهتی لهسر ریپازو بهرنامهی پیغه مبهرایهتی.

نهوهی که تا نیستا بووه لهو زنجیره میژووه دا، پادشایهتی کۆتایی هات به کۆتایی
هاتنی دهولهتی عوسمانی، نیستا کاتی حوکمی خۆسه پیتیه، بهوه ده زانین که
حوکمی خۆسه پیتنه ده بینین دینه سه ده سه لات بی گه رانهوه بو خه لک، شیرادهی
میللهت داگیر ده کهن، حوکمی دیکتاتۆری له سه ره تادا له تورکیا له لایهن نه تاتورک
سه ری هه لدا، پاش نهو له هه موو شوینه کان به دواي شهودا هاتن، به لام نهو
به لگانهی باسی هه لسانهوهی نیسلانمان بو ده کهن موژده به کن بو نیمه که نهو
حوکمه هه رگیز بهردهوام نابو، ده بی نهو رۆژه بی حوکم رانییهک درووست بی لهسر
نهو مهنهجه بی که پیغه مبهری خوا له سه ری بووه، هاتنی نه مهش نینشانه لالا
نزیکه.

من زۆر گه شینم بهوهی که نه مه هه ر دیته دی له سه ر دهستی بانگخوازن، به
یارمهتی خوا، وه به هیممهتی گه نجانان، به تیکۆشانی زانایان، به به خشین
دهوله مه ندان.

- ههروه ها له موژده به کی دیکه ی پیغه مبهردا صلی الله علیه وسلم هاتوه: { لا
تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يُقَاتِلَ الْمُسْلِمُونَ الْيَهُودَ فَيَقْتُلَهُمُ الْمُسْلِمُونَ حَتَّى
يَخْتَبِئَ الْيَهُودِيُّ وَرَاءَ الْحَجَرِ أَوْ الشَّجَرَةِ فَيَقُولُ الْحَجَرُ أَوْ الشَّجَرُ يَا
مُسْلِمُ يَا عَبْدَ اللَّهِ هَذَا يَهُودِيٌّ خَلْفِي فَتَعَالَ فَاقْتُلْهُ إِلَّا الْغَرْقَدَ فَإِنَّهُ مِنْ
شَجَرِ الْيَهُودِ } أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ بِرَقْم (٢٩٢٩).

واته: قیامت نایی تا مسولمانان له گهله یه هودیه کان شهر نه کهن، یه هودی خوئی دهشارتتموه له پشستی داریک یان بهردیک، نمو داره یاخود نمو بهرده دهئی: نمو مسولمان نهوه یه هودیه له پشتم وهره بیکوژه، تنها داری غهرقهده نه بی، نمو له داری یه هوده.

پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وسلم لهم فرموده یه دا هوالئی نهوه مان پیئده دا یه هود له کاتیک له کاتکان ده گهنه نهوپه ری هیژو کۆنترۆل کردن، وه نهوان له یه ک شویندا کۆ ده بنهوه، پاشان مسولمانان زال ده بن بهسه ریاندا، هه موو شتیک بانگی مسولمان ده کات بهرد بی یاخود دار.

نهوه تا نیستا نهوان له شوئی کدا کۆ کراونه تموه که خاکی فهله ستینه، به نیزنی خوا تیچوونیان له سهردهستی مسولمانانی راستگۆو کړنووش بهرو سوچده بهر ده بی، مسولمانانیک که فرماندهرن به کاری په سه ندو ریگریکارن له کاری ناپه سه ند، وه پاریزگارن له سنوره کانی خوا.

نهو نیعجازه ی لهم فرموده دانه دایه وه ک چۆن بهشی یه که می ده رباره ی کۆبوونه وه ی یه هود له خاکی فهله ستیندا هاتۆته دی، به نیزنی خوا بهشی دووه می فرموده کهش ههردیتته دی.

به کورتیه که ی نهوه ی پیشتر باسمان کرد:

براو خوشکی بانگخواز نه گهر ره شینی و بی نومییدی له دینی خوادا حه رام بی، وه نه گهر میژوو پیمان بلی نۆمه تانی ژیر دهسته و لاواز له مو په ری بی ده سه لاتیان راپه رینیان کردوه، وه نه گهر پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وسلم موژده مان بداتی بهوه ی نۆمه تی نیسلام سه ره رای تووش بوونی به بی هیژی و پارچه پارچه بوونی به لام ده گاتهوه بهو په ری شکۆو ریژو سه ره رزی.

نه گهر کاره کان بهم شیوه یه بن بۆچی خه لکی خۆیان به بی نومییدی و رهش بینی
داپۆشیوه؟

نه گهر کاره که بهم شیوه یه به بۆچی ژماره یه کی زۆر له مسولمانان تووشی ترس و بی
هه لۆتستی و برونه؟

پێویسته له سه ر تۆ براو خوشکی بانگخواز نه و پێگه یه بۆ خه لک راست بکه یته وه،
وه گیانی عه زمه ت و زیره کی و گه شبینی له نیو مسولمانان بچینی، به لکو
مسولمانان هۆشیار ببنه وه، بۆ بینا کردنی عیززه ت و، به ریا کردنی وه حده ت و،
هیئانه دی و درووست کردنی قه واره یه ک بۆ خۆیان، نه و کاته مسولمانان دلخۆش
ده بن به سه رکه وتنی خواپی، وه خواپی خاوه ن عیززه تیش هه ر که سێک و کۆمه لێکی
بیهوی سه ری ده خات.

کۆتایی

له کۆتاییدا گرنگترین نهو سیفاته دەرۆونیه تان بیر دینمهوه که پئویسته بۆ ههر کهسیک که کاری بانگخواری دهکات، خۆی پی برازینیتهوه.

* به هۆی ئیمانی پتهوی به خوا: ده توانی خۆی به نازایه تی و ریزو ههست کردن به چاودیری خوا برازینیتهوه، وه دەرۆونی خۆی ناماده بکات بۆ شههید بوون و گهشتن به بههشت.

* وه به هۆی نیاز پاکیی ائیحلاص، وه: بهرز ده بیتهوه بهسهر بهرژه وه ندیی و مه بهستی دیکه ی غیری خوا، وه به هۆی ئیخلاصه وه کاره کانیان ده بیته تهنه بۆ خوا.

* وه به هۆی جورئته و چاوه ترسییه وه: له ههر شوئیتیک بن حه قبیژ ده بن، له بهر خواش له لۆمه ی لۆمه کاران ناترسن.

* وه به هۆی ئارام گرتنه وه: خۆیان ده گرن لهسهر به لاو موصیبهت و پیشهاته نه خوازراوه کان.

* وه به هۆی گه شبینی و ئومیده وه: بۆ مهیدانی بانگخواری و تیکۆشان ده چن به زه ده خه نه ی ئومیده وه، وه به دەرۆونیکه ی خاوهن عیززه ته وه، بی شه وه ی رهش بیینی بتوانی بهسه ریاندا زال بی.

مسولمانان چه نده پئویستیان به بانگخواریک ه خۆیان رازاند بیته وه:

به ئیمانیکی قولۆ و رۆچوو، بی نه ملاو نه ولا کردن و سارد بوونه وه.

وه به جورئته و چاونه ترسییه ک حه قبیژیک بن ترسو دله راوکی نه ناسن.

وه به نارام گرتنیکی بهردهوام که بی تاقهتی و ماندویون نه ناسی.

وه به ئومیدتیکی پر له زهرده خه نه وه که هه رگیز رهش بیینی و بی ئومیدی و گه رانه وه بۆ دواوه نه ناسی.

له حه قیقه تدا نهم پینج سیفاته دەر وونیه له تایبه تمندی پیاوانیکه که پاستگۆن له گه لئ شو په یمانه ی به خویان داوه، وه له سیفاته جیا که ره وه کانی شو بانگخوازانیه که بۆ گه یاندنی حق له لۆمه ی لۆمه کاران ناترسن، وه له گه یاندنی دینی خوادا له غهیری خوا له هیچ کهسی دیکه ناترسن، چونکه بنچینه ی نیمان و باوه ر بوونی دلتیکی زیره که، وه بنچینه ی ئیخلاص دلتیکی پاکه، وه بنچینه ی جورته ت و چاونه ترسیی بوونی هه ست و شعوریتی به هیزه، وه بنچینه ی نارام گرتن بوونی ئیراده یه کی تاقهت پروکینه، وه بنچینه ی گه شبینی و ئومیدیش بوونی دەر وونیتیکی خاوه ن ئومیده ..

وه بوونی شو سیفه تانه به هیزتیکی زۆره وه له گه نجانیکی بانگخوازی نیماندار نه بی کۆنابیته وه، نهوانه ی نیمانیان هیناوه به په روه رد گاریان، وه شانازی به نیسلامه تیبه که یان ده کهن، له پینساو بانگه وازی به که یان دهرده چن، خوای په روه رد گاریش له سه ر دهستی نهوان خیزو خوشی فه راهم دینی و، ده بنه جیگه ی سوود بۆ ئۆمه تان..

لیره وه ده بیسین بانگخوازانای لای خوا پینشتر و ئیستاش له هه ر قۆناغیتیک له قۆناغه کانی میژوو بوونه ته کۆله که ی راپه رینی ئۆمه تی نیسلامی، وه نه یینی هیزو پیزی شو ئۆمه تن، وه بوونه ته سه رچاوه ی شانازی و ریز، وه هه لگری ئالای شو ئۆمه ته بوینه، وه پینش خه لکی که وتوو بۆ سه ر که وتن و گه رانه وه ی ریزو پله و پایه، خوای په روه رد گار ده فه رموی: ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ فَبُهِدُوا لَهُمْ

أَقْتَدِ... ﴿۱۰﴾ الأنعام، واته: نهوانه کهسانیک بوون خوا رینمونیی کردن دهی
پهیرهوی رینگه و رتیبازی نهوان بکه.

لهسهر بانگخوازن پتویسته نهگه ر بیانهوی نۆمهتی نیسلام بوونیککی سههرهزانهی
ههبی، سهنگ و قورسای ههبی، ریزو پتیزی ههبی، قهوارهیهکی بههیزی ههبی،
دهبی زۆر بهباشی دهرك به بهررسیاریتی بکهن، وه نهو سیفاته دهروونیانهش
بناسنو بزانه که پتویسته پتی وه صف بکرتین، وه خوی بهرزو بالادهست دهسهلاتی
بهسهر هدر شتیکدا دهشکی که فرمانی پتکرده، بهلام زۆریهی خهلکی نهمه
نازانه.

نیوہرؤک

لاپہرہ

۲	پیشہ کی وہرگیٹ
۴	پیشہ کی دانہر
۵	ریخوشکردن
۶	نیمان
۱۱	نیاز پاکیی
۲۰	جورثت
۲۹	نارام گرتن
۴۱	گہشبینی
۵۸	کؤتایی